

SVENSKA ESPERANTO-TIDNINGEN LA ESPERO

September 1946

34 årg. Nr 9

ORGAN FÖR SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET

Nu lär man sig esperanto, ty man vill ut ur isoleringen. Världens folk vill råkäs i fredligt samarbete och vill bli av med spärrar och tvång. Och man vet, att språkgränserna inte längre behöva utgöra någon spärr. Esperanto är den atombomb, som spränger alla språkmurar och gör det utan att ödelägga något.

Esperanto tar föga tid att lära och hindrar inga andra studier, allra minst språkstudier. Rapporter utifrån bestyrka sanningen i vår rubrik och gör den till en maning riktad till varje svensk.

Inom alla länder ha esperantoförbunden återupstått efter krigsårens tvungna överksamhet, och deras tidningar, som i ständigt växande ström komma till oss från världens alla hörn, rapportera om livlig kursverksamhet överallt. Den som nu lär sig esperanto har ingen svårighet att få förbindelser i andra länder. Det visar bl. a. de korta rapporter utifrån som vi meddela i detta nummer, för att ej nämna den lista på korrespondensvilliga i utlandet, som föres hos Svenska Esperanto-Förbundet och ur vilken vi i dag lämna ett litet utdrag. — Se sidorna 82 och 86 bl. a.

Av Romas stam.

Esperanto ett självständigt dotterspråk av latinet.

Esperanto, som nu i nära sex årtionden levat och utvecklats som tal- och litteraturspråk, är ett romanskt språk, d. v. s. ett av dotterspråken till latinet liksom franskan, spanskan och italienskan m. fl. Det är som prof. Björn Collinder framhållit, ett tillrättalagt latin. Detta gäller i främsta rummet esperantos ordförråd i stora drag. Men detta förhållande hindrar icke, att esperanto har sin självständiga och helt säregna prägel, som skarpt skiljer detsamma från alla de andra språken.

Esperanto är icke ett latinplagiat, och det kommer icke så nära något av de romanska syskonspråken, att det kan uppfattas som en vrångbild av dessa.

Genom sina väl anpassade affix, sina förstavelser och avledningsändelser, med vilkas hjälp språket förnyar och berikar sig inifrån efter sin egen särart, vidare genom de karakteristiska grammatiska ändelserna, samt i övrigt genom sina rika och fria möjligheter till ordsammansättningar får esperantospråket en alldeles säregen typ.

Härtill bidrager ytterligare den vid första påseende konstlade, men vid närmare skärskådande språkhistoriskt och etymologiskt lödiga pronominaltabellen och likaså de personliga pronomina, som trots likhet med nationalspråkens hithörande ord dock hållas väl i sär från dessa. För att inte här tala om den ohindrade lättbegripligheten av exempelvis ett "kiu" (vilken) eller "tiom" (så mycket), som väl i klarhet överträffar flertalet tungomål.

Man har anmärkt på en sådan efterstavelse som uj att den icke återfinns hämtad från något språk. Invändningen är icke träffande och beror på ett missförstånd. Esperanto är ett språk med sin särskilda

mission, sitt givna ändamål och måste vara danat med sikte härpå; hit hör framför allt att det skall vara lättlärt och lättförstått; men därtill hör ingalunda, att esperanto måste i allo vara någon sorts efterbildning eller rent av plagiat av ett visst språk eller en viss språkgrupp, på så sätt att varje detalj är "hämtad" från något av språken.

Jämföra vi esperanto med t. ex. det allra nyaste världsspråksförslaget, Örebro-lektorns "Mondial", så finna vi i detta sistnämnda ett klart uppkok på de romanska språken, närmast på spanskan. Ett språk, som mycket nära liknar ens eget modersmål, lär man sig ogärna och därtill med större svårighet än andra, allra helst som man uppfattar det som en förvanskning av det egna modersmålet, en motbjudande karikering därav. En god latinare, som ålägges att vid sidan av det ciceronianska romarspråket lära sig och försöka tala prof. Peanos "Latino sine flexione", måste med ovilja vända sig därifrån. Och varje spanjor eller fransman med sund språkkänsla lär med vämjelse undvika Mondial såsom en otäck vrångbild av hans modersmål.

Just denna egenskap hos esperanto, att det vid ytligt betraktande förefaller främmande och hart när obegripligt i sina ordsammansättningar, är en av dess starka och berömvärda kvaliteter. Det förefaller ju därigenom att vara någonting alldeles för sig. Men när man väl kostat på sig den oerhört ringa mödan att studera esperantos språkmekanism, ouppnådd i enkelhet och genomskinlighet, och man sedan liksom inifrån dess egna möjligheter och egenheter betraktar detta genialt uppbyggda språk, upptäcker man snart dess enkla och klara linjer.

Esperanto är förvisso ett dotterspråk till latinet. Men det är långt ifrån något latinplagiat. Esperanto är icke heller så nära likt något av latinets dotterspråk, att det av dessa uppfattas som någon karikatyr. Dess originella system att av de huvudsakligen latinska ordstammarna vidarebilda sitt ordförråd gör det till ett helt egenartat språk lagom skilt från alla andra. Denna egenskap ger esperanto en verkligt stark ställning bland språken. Det är dem lika och dock så olika.

Paul Nylén.

FOLKSKOLAN BEHÖVER ESPERANTO.

Den avgjort största delen av Sveriges folk genomgår endast folkskolan, och de kunskaper, som där meddelas, blir den grund, man bygger sin livsinställning och verksamhet på.

Medan folkskolan i stort sett arbetar efter traditionella linjer med ett och annat nytt inslag i anslutning till tidens krav, så har utvecklingen med snälltågsfart förändrat världsbilden och ställt oss i nya sammanhang. Det är väl också med anledning härav, som kravet på en omorganisation av skolan och en förändring av kursplanerna nu resulterat i en skolkommision, som rätt snart skall lägga fram sitt förslag.

Den absolut största bristen hos folkskolan har varit, att eleverna ej fått lära sig främmande språk. Medan livet runt om oss internationaliserats, avstånden genom de tekniska uppfinningarna trängts samman till ett minimum och kontakten med utlandet genom radio och film blivit daglig, så har folkskolebarnen förmenats möjligheten att knyta förbindelser över gränserna och personligen kunna få kontakt med människor ur andra folk och nationer.

Det blir väl ändring i detta, och såvitt man kan förstå, så kommer engelskan att få plats på folkskolans schema. Det är ett steg i rätt riktning och svarar mot ett förefintligt behov.

Men den stora frågan blir, om engelskan verkligen är det språk, som folkskolans barn har möjlighet att lära sig. Med "lära sig" menar jag då, att de behärskar det och inte bara kan uttala de vanliga fraserna: How do you do?, Well, All right, och liknande. Framtiden får väl utvisa, i vilken utsträckning engelskan kan bli folkskolans språk och därmed folkets språk i praktiken. Min erfarenhet säger mig, att man säkerligen kommer att bli mycket besviken. Resultatet av undervisning i engelska i folkskolan kommer ingalunda att ge de praktiskt användbara resultat, som är behövliga, och som man önskar och syftar till.

Folkskolans barn behöver ett språk, som har en enkel, regelbunden grammatik, som är lätt att läsa och tala och har ett begränsat ordförråd. Ett sådant språk är det internationella hjälpspråket esperanto, som i

praktiken visat sig kunna fungera lika bra som de stora kulturspråken. Det är ett var mans latin.

Naturligtvis finns det gott om folk, som tvivlar på detta påstående, men deras tvivel grundar sig inte på personlig erfarenhet och kännedom om fakta, utan på fördomar och förutfattade meningar. "Ett sånt där konstgjort språk kan väl inte vara nå't att ha." Yttrandet fotar sig på den rena okunnigheten.

Men är då esperanto lättare att lära för folkskolelever än exempelvis engelskan? Den saken behöver inte diskuteras. De försök, som gjorts i England, Frankrike, Tyskland, Österrike och här i Sverige vittnar om, att esperanto är som skapat för undervisning även på lågstadiet.

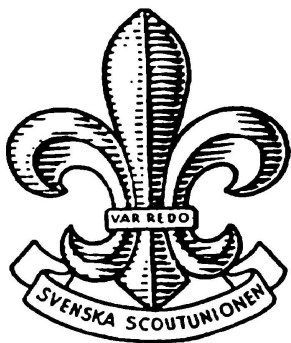
Sedan 1942 har undervisning varit anordnad i esperanto vid Uddevalla Folkskolor. Första klass har tagits ur folkskolans femte och fortsättningskurs i folkskolans sjätte. Undervisningen, som varit frivillig, har omfattat endast en lektion per vecka. De resultat, som vunnits, har varit utomordentligt goda. Inte bara i så mening att eleverna fått lära sig esperanto och enskilt och kollektivt kunnat använda språket vid korrespondens med barn i ett flertal andra länder, med vilka de bytt teckningar, böcker, frimärken etc., utan även på så sätt, att esperantos logiska grammatik varit ett mycket värdefullt hjälpmedel i modersmålsundervisningen. De elever, som från folkskolans sjätte klass sökt över till högre läroanstalter, har också vid proven visat sig klara dessa väsentligt bättre än de, som ej studerat esperanto.

Att de esperantostuderande eleverna visat ett mycket livligt intresse för studiet har sin grund i det faktum, att de känt med sig, att det går att lära sig esperanto. De har praktiskt fått erfara detta i sin korrespondens, som påtagligt stimulerat dem.

Genom den lärobok i esperanto för skolan, som i år utgivits, har den svenska folkskolan fått ett hjälpmedel, som är så beskaffat, att det dels kan användas som lärobok och dels ger även den icke esperantokunnige läraren en möjlighet att själv lära språket samtidigt som han undervisar i detsamma.

Einar Dahl.

Scouterna och Esperanto.

Under de decennier vi haft scoutrörelse, har denna ständigt växt och är nu världsomfattande. En svensk scout kan räkna scoutbröder i 73 länder, som alla godtagit och arbeta efter samma program, mot samma mål. Men dessa hans bröder tala många skilda språk, då de på olika vägar, var efter sin särart, efterleva scoutprogrammet. De bilda en världsomfattande familj, men, när de komma tillsammans, förete de ofta nog bilden av en dövtum familj. Scouternas språkkunskaper äro i regel av naturliga skäl ganska små, där de inte äro obefintliga. Och där de finnas, omfatta de sällan mer än ett (1) språk, medan bröderskaran är månghövdad och talar med många tiotal tungor. Scouter skulle därför behöva ett gemensamt språk för att få något ut av mötet med sina bröder från främmande länder. De behöva ett för alla lätt tillgängligt internationellt hjälpspråk, de behöva Esperanto.

Lord Robert Baden-Powell rekommenderar också i sin kända handbok "Scouting for boys" (1910 års upplaga) studiet av esperanto, och hans råd har inte heller förklingat ohörd. Esperanto-kurser ha ordnats inom många scoutklubbar, och det speciella märket för scouttolkar har erövrats av många esperantokunniga.

Man gjorde en undersökning vid världsjamboréen 1933 i Ungern, och där befanns, att från 7 länder mer än 10 procent av pojkarna förstodo esperanto. Esperantotolkarna blevo vid denna jamborée placerade i biljettkassorna och på postkontoret m. fl. samlingsställen, och esperantovägvisare kunde få hyras. Esperanto-all-sånger gjorde sig bra vid lägereldarna.

Nästa världsjamborée kommer som bekant att hållas i Frankrike nästa år, och eftersom man väntar dit 45.000 scouter från hela världen, förutser man ett stort behov av ett hjälpspråk, och de franska scouterna ha redan satt igång esperantokurser för att kunna stå så många främmande gäster till tjänst som möjligt.

Fransmännen ha vidare utverkat tre medgivanden av jamborée-styrelsen: 1) Esperanto kommer att anges som ett av jamboréens språk, 2) alla meddelanden, som sändas utomlands, komma att översättas även till esperanto, 3) En bestämd dag (första onsdagen efter jamboréens öppnande) skall reserveras för ett stort möte mellan alla esperantotalande deltagare.

För den, som kan esperanto, bortfaller en svårighet, som även den språkkunnige resenären får känna på. När resenären talar på sitt brutna, ofta stammande eller sökande sätt, har han svårt att känna sig som kamrat med den som ledigt utnyttjar sitt hemlands för resenären främmande språk.

Två esperantister från olika nationer få däremot genast ett gemensamt intresse för varandra, då de använda ett instrument, som inte är bara den enes egendom, utan bådass, ja, allas. Att den ene kanske använder detta instrument en smula bättre än den andre betyder föga, ty esperanto är så lätt, att avståndet i kunskaper mellan den ene och den andre där aldrig kan bli så stort som fallet är, då det gäller andra språk.

Här talas givetvis om dem, som ordentligt gått igenom en kurs i esperanto, d. v. s. hållit ut de 15 eller 20 lektioner, i vilka en sådan kurs plägar vara indelad.

För en svensk scout är det ännu tid att lära så mycket esperanto, att han kan använda det vid jamboréen nästa år. Men han bör börja nu i höst. Han kan antingen anmäla sig till en kurs hos esperantoklubben på sin hemort, eller, om sådan klubb inte

finns, skriva efter en korrespondenskurs från Svenska Esperantoförbundet, Tegelbacken, Stockholm C.

Om dessa korrespondenskurser gäller detsamma som om all undervisning per korrespondens, nämligen att kursen helt hänger på elevens uthållighet och ambition. Scouter med sina höga mål och vackra grundsatser borde vara idealiskt uthålliga korrespondenselever, men som en säkerhetsåtgärd skulle vi ändock vilja tillråda, att den scout, som väljer att studera esperanto per post, söker att få någon kamrat på hemorten, som gör likadant och att dessa två (eller hellre tre) driva sina studier av breven gemensamt.

Som en extra stimulans för scouternas esperantostudier under nästa läsår har Svenska Esperantoförbundet beslutat utdela två premier, bestående av fri resa till och från världsjamboréen. — Se nedan!

T—n.

VÄRLDSJAMBORÉEN.

Från Frankrike meddelas, att Scouternas världsjamborée samlas den 9 augusti 1947 i byn Moisson, belägen i den stora Seine-bågen mellan Mantes och Vernon samt mittemot staden Roche-Guyon.

Lägre är avsett för scouter mellan 13 och 17 år, och redan i våras voro 45.000 deltagare anmälda från 45 länder.

Mångspråkigheten blir ett stort problem, och man anser att man bör ha en tolk på varje 35 främmande deltagare. De franska scouterna kommer givetvis att mobilisera all ungdom inom de många främmande familjer, som slagit sig ned i Frankrike, men söker också genom att forcera scouternas språkstudier få fram ett antal tolkar ur egna led.

Att detta inte kan bli tillräckligt är klart, ty man vill ej sänka sina pretentioner utan strävar efter att pojkarna i gemen skola komma i kontakt med varandra över språkgränserna.

Dessbättre ha alla scouter en möjlighet att lösa denna fråga tack vare esperanto, och de franska esperantisterna ha därför ordnat kurser för scouter, och de drivas på av påstötningar från flera länder, som redan ha stora grupper av esperantokunniga scouter.

Särskilt lägger man an på, att inte bara vid jamboréen utan också sedan vid resor, som scouterna skola företaga genom landet, man överallt skall ha möjligheten träffa esperantokunniga, som stå esperanto-scouter till tjänst.

FLICKSCOUTERNAS LEDARE, Lady Baden-Powell, upprepar inför den blivande världsjamboréen 1947 det förord för esperanto, vilket både hon och Lord Baden-Powell givit uttryck åt som ledare av scoutrörelsen. I ett brev till Dr Lydia Allen De Vilbiss, Miami (Florida), skriver Lady Baden-Powell följande om esperanto:

Kära Dr De Vilbiss

... Jag sätter stort värde på de nyheter ni sänt mig om er esperantoförening.

Jag har naturligtvis stött på esperanto mycket ofta, och det skulle vara en stor sak om Mrs Roosevelt kunde övertala Förenade Nationerna att införa det i hela världen, så att det togs upp av alla skolor och föreningar.

Kommer man därhän, skulle det vara till största välsignelse för vår värld genom större förståelse folken emellan, vilka ju — som Ni säger — äro så splittrade just genom sina språk.

Olave Baden-Powell
Världsscoutledare

SCOUTER! Svenska Esperanto-Förbundet har beslutat bekosta 2 svenska scouters deltagande i världsjamboréen i Frankrike nästa sommar. Enda villkor är att genomgå Esperantos korrespondenskurs.

Esperanto-talande scouter från ett flertal länder kommer att delta i världsjamboréen.

Skriv till Svenska Esperanto-Förbundet, Tegelbacken, Stockholm.

Korrespondenskurs för endast 2: — kr.

T.J.O. Världsjungdomsförbundets möte, en ungdomens manifestation.

Tio nationer men blott ett språk.

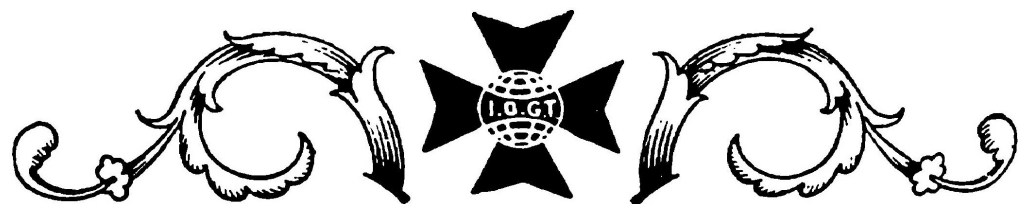
Den 2—5 augusti samlades åter representanter för den esperantotalande ungdomen i olika länder till intensivt arbete och kamratlig samvaro. Mötet, som var det första efter krigets slut, ägde rum i den belgiska staden Blankenberge.

På grund av en del valuta- och andra svårigheter, måste representanter för en del länder utebli, däribland de från Balkanstaterna.

Redan den 1 aug. anlände 100-talet deltagare från bl. a. Holland, England, Frankrike, Sverige, Schweiz samt belgiska kamrater.

Kongressens första dag, alltså den 2 aug., ägnades åt diskussioner och föreläsningar m. m. På kvällen ägde det högtidliga öppnandet rum med bl. a. hälsningsanföranden av de olika ländernas representanter, sång- och musikunderhållning samt filmföreläsning och till sist allsång.

Nästa dags förmiddag var avsedd för den belgiska sektionens sammanträde, varvid livligt diskuterades de kommande arbetsmetoderna, förslag till Världsjungdomsförbundets styrelse samt övriga inre angelägenheter. Kvällens möte inleddes med en föreläsning av ordföranden i Esperantoklubben "Paco kaj justeco" i

Världen är vårt fält.

Den Internationella Godtemplarorden vilar på broderskapets fasta klippa. Det finns inga gränser i dess arbete. Människokärleken, det som förädlar och lyfter den enskilde, samhället och mänskligheten är IOGT:s patos. Därför intar också fredsarbetet, samarbetet över gränserna individer och nationer emellan, en framträdande plats i programmet. Genom studieverksamhet söker man samla framförallt de ungas intresse kring de stora och brännande problemen, på vilkas förnuftiga lösning rörelsens framgång och verklighetsvärde beror.

I sitt stora och slagkraftiga ungdomsförbund SGU har godtemplarna ett avantgarde, som är ett löfte för framtiden: idéernas fackla skall ej slockna, då de gamla händer ej mäktar bära den. Unga, friska krafter tar vid och för verket vidare. Då det gäller fredsarbetet är SGU en värdefull tillgång.

Men godtemplarorden rekryterar ur de bredare lagren, och vi vet, att möjligheterna till förvärv av språkkunskaper där är ytterst begränsade. Därav följer, att ett ringa fåtal har chansen att i sin praktiska gärning komma i kontakt med meningsfränder utanför landets gränser. Visserligen bedrivs ett nog så aktivt nordiskt samarbete, men det räcker inte. Orden är representerad även i andra länder, och ska den internationella verksamheten bli mer än ett talesätt, så fordras det ett helt annat samarbete över gränserna än vad som hittills skett. Jag bortser då ifrån de hinder, som förefunnits under krigsåren.

Det är klart, att kunskap i de stora kulturspråken, engelska, tyska, franska, ger möjlighet till kommunikation och samarbete olika nationer emellan, och varje strävan att komma fram på den vägen är lovvärd. Men här stöter vi på ett hinder, som förlägger förverkligandet av samarbetstanken någonstans i en fjärran avlägsen framtid. Hindret är svårigheterna för menig man att lära sig kulturspråken så grundligt, att de kan bli till verklig nytta. Var och en, som sysslat med undervisning vet, vilket oerhört arbete, som erfordras för att nå ett acceptabelt resultat. Och ser man frågan i stort, så måste man säga, att den ligger på det utopiska planet. En vacker tanke, som vilar högt över vardagens, ja, verklighetens värld.

Men hur ska man då komma till rätta med denna för den internationella nykterhetsrörelsen så vitala fråga? — Man får gå andra vägar, som bevisligen också leder till målet. Lösningen ligger i hjälpspråket, som är lätt att lära, lätt att använda och verkligen kan bli ens personliga kontaktinstrument.

Jag har en personlig erfarenhet av detta, och därför är det mig angeläget att rekommendera esperanto, som i sig innesluter möjligheterna till internationell kontakt.

Esperanto är redan använt under decennier och har bevisat sin användbarhet. Vid de internationella kongresser, som hölls före världskriget, samlades godtemplare till rådslag med esperantos hjälp. En omfattande korrespondens meningsfränder emellan vidgade synfältet och gav många känslan av samhörighet så påtagligt, att det stod fullt klart: Här har IOGT ett medel till förverkligandet av broderskapstanken och sitt internationella program.

Frågan har diskuterats i Reformatorn och Unga Tankar. Man har yttrat sig för och emot, men ingen kan jäva påståendet, att esperanto är användbart och redan i denna dag kan spela rollen av den enkle medlemmens redskap i det internationella sammanhanget.

Fördenskull bör studiecirkelarna, som samlas kring fredsfrågan, diskutera igenom frågan om ett hjälpspråk och genom studium av esperanto ge medlemmarna möjlighet till korrespondens med meningsfränder i andra länder.

EDE.

T. J. O. Kongreso en Blankenberge, Belgujo.

Brugge, Hr Drs Roose. Ämnet "Esperanto och den moderna tiden" behandlades på ett skickligt sätt och föreläsaren kunde skörda livliga applåder. I övrigt omväxlande underhållning under aftonen.

Under söndagen ägde Förbundets sammanträde rum, där många viktiga saker preliminärt beslutades.

Under eftermiddagen företogs utflykt till det sevärda Brugge, där vi bl. a. gjorde en båtfärd på de berömda kanalerna samt njöto av alla sevärdheter under sakkunniga ciceroners ledning.

Efter återkomsten till Blankenberge gjorde vi oss beredda till den s. k. "publikkvällen". Kl. 8.00 började denna fest med en strålande underhållning av medlemmar från klubben "Paco kaj justeco". Dessa kamrater, klädda i Esperantos färger gjorde "braksuccés". Det var en kväll, som vi deltagare sent skall glömma.

Den 5 aug. reste deltagarna hem med tusen minnen från ett enastående lyckat möte.

En sammanfattning: En ny milstolpe i det unga förbundets historia, en sporre till nya tag och en honnör för Esperanto, det idealiska kongressspråket, den moderna ungdomens andra språk.

Karl Erik Karlsson
Svenskt ombud för
Tutmonda Junular-Organizo
T. J. O.

SVENSKA ARBETAR-ESPERANTO-FÖRBUNDET håller sin 17:e kongress i Resos turisthem på Örenäs slott invid Hälsingborg den 14—15 september 1946.

Esperanto för Filatelister.

Post och filateli.

Redan innan jag kunde läsa, började jag samla frimärken. Jag minns att jag med stor förundran fick se frimärken från Helvetia! (Schweiz). Min stora dröm på den tiden var att få brev från utlandet med stora och många frimärken på. Aldrig kunde jag ana att min barndoms dröm i så rikt mått skulle gå i uppfyllelse!

En frimärkssamlare, som behärskar esperanto, har obegränsade möjligheter att utöka sin samling. De utländska filatelisterna ha nämligen i betydligt större utsträckning än de svenska fått upp ögonen för det bekväma esperanto, varför det inte möter några svårigheter för en svensk filatelist att få de förbindelser, som önskas.

I en esperantotidnings annonser kan man finna bytesförslag från olika länder, från enkla byten antal mot antal till specialsamlares mera invecklade krav.

Ofta kan enbart brevväxlingen med en esperantist, som inte är filatelist ge riktigt goda märken, utan att man behöver sända några i utbyte. Esperantokorrespondens betyder nämligen ofta utbyte av små gåvor inom parternas hobbyfär.

För några år sedan såg jag i en stockholmstidning, att Egypten gett ut frimärken, stora som tändsticksaskar! Jag skrev genast till en för mig förut okänd esperantist i Egypten, och fick efter en tid en komplett serie av de ifrågavarande märkena jämte flera andra, och har sedan dess i regelbunden korrespondens fått många goda märken från honom. I utbyte önskar han bara amatörbilder från Sverige.

Då jag skulle besöka esperantokongressen i Stockholm 1934, svarade jag på en annons, och lovade sammanträffa med en norrman under kongressen. Då vi träffades fick jag några hundra norska frimärken, bl. a. 2 kr. 1907!

Med en finsk esperantist bytte jag ett kg. svenska (10 kr.) mot ett finskt Zeppelin 1930, vilket ju nu värderas till flerdubbelt min insats.

Skulle man fråga alla esperantister-filatelisterna finge man otaliga bevis på esperantos värde för filatelister. Självfallet har man även inom esperantorörelsen förstått att organisera det mer systematiska frimärksamlandet.

Inom esperantorörelsen finnes nämligen ett antal frimärksföreningar. Den mest kända av dessa är Internationella Frimärkssamlarföreningen I.A.P.K., som har sitt säte i England. Denna förening ger bl. a. ut en internationell frimärkstidning på esperanto. Genom medlemskap kan en filatelist komma i direkt förbindelse med det land som önskas. De som föredraga ett enklare bytessätt, samt de som ännu inte lärt esperanto, kunna sända in ett antal av sina dubletter till föreningens ombud med begäran att få märken från önskat land i utbyte.

— BI —

*

Här i Sverige har den namngivna frimärksföreningen sin filial i Göteborg, och vi kunna hänvisa den intresserade till dess annons i dagens n:r.

Red.

Om det i rubriken angivna ämnet skulle oändligt mycket vara att skriva. Man skulle kunna påvisa, hur den internationellt arbetande filatelin över hela världen tvingat postverken att ta hänsyn till samlarnas anspråk i olika avseenden, och hur åtskilliga högst officiella serier av märken synas vara tillkomna, om inte direkt för filatelisternas skull, så dock efter deras framställningar och med beaktande av deras önskemål.

Postkassörerna ha ett alltför jäktande arbete för att med större sympati kunna dela filatelisternas intressen, men man har i snart sagt alla länder sökt gå varandra till mötes genom att inom postverken ordna särskilda frankoteckensexpeditioner för samlare, dit filatelisterna vända sig och där de få den betjäning de önska utan att hindra andra postkunder.

Här vill jag emellertid berätta om ett annat bevis på filatelins styrka.

Esperantointresserade trafiktjänstemän ha bildat en internationell fackorganisation, där de på det internationella hjälpspråket delge varandra tekniska och fackliga nyheter och rön inom post, telegraf, telefon, järnvägs- och annan trafik. Denna organisation måste under kriget lägga ned sin verksamhet, men omedelbart efter vapenstilleståndet började de gamla medlemmarna ge sig tillkänna brevlades, och brevens underliga vägar under denna oroliga tid gjorde att man ägnade mycket mer intresse åt poststämplar och därmed åt frimärken, än tidigare skett — och det är som man vet en farlig sysselsättning. Man blir lätt så'n, som det brukar heta.

Det gick så här också. Man började i korrespondensen höra sig för om de nya hittills osedda märkena — ofta i de mest oväntade valörer — och ganska snart måste man skaffa sig förbindelse med hemlandets filatelisterna för att kunna besvara alla frågor, och sedan rullade lavinen vidare. Filatelisterna fingo erfara, hur lätt esperantisterna underhöllo sig med varandra, och många ville själva pröva samma säkra och enkla metod. Slutet blev, att när den internationella ligan för esperanto i Post, Telekommunikation och Transportväsen, ILEPTT, återupplivades i år, så måste den ordna en särskild avdelning för filateli, och i dess nyutkomna tidskrift "La Interligilo" upptar filatelin ett högst betydande rum.

Särskilt intressant för oss svenskar är beskrivningen i Interligilos senaste nummer av det filatelistiska biblioteket i Postmuseum i Stockholm. Det betecknas — helt säkert med rätta — som världens största, och flera exempel lämnas på de invecklade frågor inom filatelin, som av bibliotekets tjänstemän kunna besvaras tack vare bibliotekets fullständighet på sitt speciella gebit.

Detta bibliotek torde komma att spela en allt större roll internationellt, därför att världens andra motsvarande samlingar gått förlorade. Den nya fackavdelningen för filateli inom det återuppståndna ILEPTT torde säkerligen komma att som andra internationella filatelistorganisationer få många frågor, som endast kunna besvaras i Stockholm. Att dessa komma att framställas och besvaras på esperanto ger dem universalitet.

T—n.

MODERN UNGDOM

är en tidskrift skriven av modern ungdom för modern ungdom. Aterförsäljare och medarbetare sökas på alla orter. Rekvirera provnummer från

Modern Ungdom, Postbox 15 090, Stockholm 15.

De omtyckta Esperantomärkena

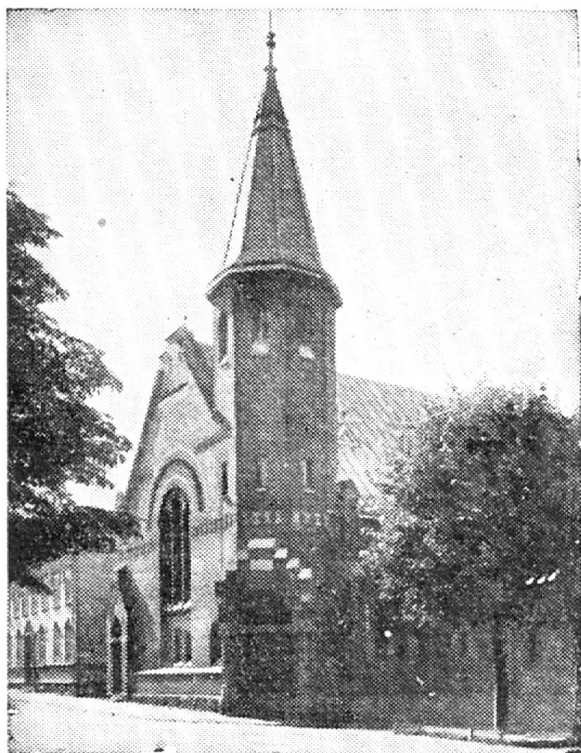
nr 7 a, nål att bära på rockslaget, grön miniatyrstjärna på vit botten, rund, har åter inkommit.

Pris 1.— kr. (+ oms. och brevporto).

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO

K E L I

Några glimtar
från den kristna
Esperanto-
rörelsen,
Kristana
Esperanto-Ligo
Internacia.

Nu när förbindelserna länderna emellan åter börja bli normala och förberedelserna för esperantokongresser i olika länder pågå som bäst, vill det kristna esperantoförbundet "K.E.L.I." vända sig med en uppmaning till alla de kristna ungdomar, som längta efter möjligheter till tankeutbyte med kristna i andra länder: Lär Dig Esperanto.

Du bryter språkmurarna, Du skapar möjligheter att kunna brevväxla med trossyskon överallt. Och på de världskongresser, som nu planeras att hållas i olika länder, får Du tillfälle att träffa och utbyta tankar med kristna ifrån olika delar av världen. Detta blir möjligt, tack vare att den kristna ungdomen äger ett kristet esperantoförbund, som redan är organiserat i många av världens länder.

Särskilt livaktig är den kristna esperantorörelsen i Holland, ja, där tycks den nu vara t. o. m. livaktigare än före kriget. Man gör allt för att samla de genom kriget spridda skarorna och ger ut en tidskrift "Kristana Gazeto". — I USA har en grupp studerande negrer vid Immanuel Lutheran College i Greensbor, North Carolina, bildat en studiecirkel i Esperanto och man använder esperantobibeln som lärobok. Ett efterföljansvärt exempel i kristna kretsar. — I Ungern samlas de kristna esperantisterna till möten varje månad, och här kan också nämnas att i ungerska parlamentet är det en grupp parlamentsmedlemmar som arbeta för Esperantos införande. — I Schweiz är det bland andra 2 pastorer som nyligen blivit medlemmar av det kristna esperantoförbundet. I Schweiz skall ju också Esperantos Världskongress samlas nästa år.

Under de svåra krigsåren har den svenska sektionen av Kristna Esperantoförbundet fått svara för utgivningen av tidningen "Dia Regno" Guds rike, och den har blivit sänd till många olika länder. Enligt nu efter kriget inkomna meddelanden har den också kommit fram till många av våra vänner i andra länder.

Kristna ungdomar, lär Eder Esperanto nu, när portarna till världen åter öppnas!

W. D.

Esperanto i vetenskapens tjänst.

Att esperanto i en framtid skall kunna göra stora tjänster åt all vetenskap, som söker internationell kontakt, är självfallet. Redan nu använda sig många vetenskapsmän av esperanto genom att förse sina avhandlingar med resuméer på det internationella hjälpspråket. För dagen kan anmälas, att Zoologiska Museet vid Oslo Universitet utgivit tre av konservator C. Stop-Bowitz författade utredningar på franska språket, vilka alla försetts med resuméer på esperanto.

Rubrikerna på de tre undersökningarna lyda på esperanto: 1) La gliceredoj de Norvegujo; 2) La norvegaj ofeliedoj; 3) La skalibregmedoj de Norvegujo. — De kursiverade termerna ange alla vissa familjer av maskar, som leva på havsbotten, och undersökningarna ingå som ett led i den aldrig vilande forskningen om fiskets förutsättningar vid olika kust- eller bottenformer.

Versio vulgata

är den gängse benämningen på den bibelöversättning till latinet, som sedan 300-talet användes av den katolska kyrkan. Den reviderades på 1500-talet men har sedan ej ändrats förrän 1945, då påven Pio XII lät utge en ny översättning av Psaltaren. "Espero-Katolika" meddelar i sitt maj-nr ett prov på den nya översättningen, som omedelbart även blivit överförd till esperanto.

Vi tillåta oss här trycka av de jämnlöpande texterna av Psalm 129.

LATIN

De profundis clamo ad te, Domine,
Domine, audi vocem meam!

Fiant aures tuae intentae
ad vocem obsecrationis meae.

Si delictorum memoriam servaveris, Domine,
Domine, quis sustinebit?

Sed penes te est peccatorum venia,
ut cum reverentia serviatur tibi.

Spero in Dominum,
sperat anima mea in verbum eius:

Exspectat anima mea Dominum,
magis quam custodes auroram.

Magis quam custodes auroram,
expectat Israel Dominum.

Quia penes Dominum misericordia
et copiosa penes eum redemptio;

Et ipse redimet Israel
ex omnibus iniquitatibus eius.

ESPERANTO

El la profundoj mi krias al vi, Sinjoro,
Ho Sinjoro, aŭdu voĉon mian!

Viaj oreloj atentaj iĝu
al la voĉo de mia intensa preĝo.

Se vi konservos memore la kulpojn, Sinjoro,
Ho Sinjoro, kiu resti povos?

Sed ĉe vi estas pardono del pekoj,
por ke ni servu al vi kun respekto.

Mi esperas al la Sinjoro,
animo mia esperas al lia vorto.

Animo mia sopiratendas la Sinjoron,
pli ol la gardistoj la tagiĝon.

Pli ol la gardistoj la tagiĝon,
Izrael' sopiratendas la Sinjoron.

Ĉar ĉe la Sinjoro estas kompatemo
kaj abunda savo ĉe li estas;

Kaj li savos Izraelon
el ĉiuj iliaj maljustaĵoj.

TRAD. P. KOMUNIECK.

Utl. Esperanto-Tidning gratis!

Januari- och februari-numret 1946 av La Espero är slut på förlaget. Var och en som insänder båda eller ettdera av dessa nummer (välbevarade) får i stället en utländsk esperanto-tidning.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO

Fack 190 71, Stockholm 19.

RES MED ESPERANTO.

Under min semester gjorde jag tillsammans med min hustru en resa till Finland. Där finnes ju även en rätt stor svensktalande befolkning. De svensktalande bodock huvudsakligen ute vid kusten i södra och sydvästra Finland. I norra, mellersta och östra Finland är det ej så säkert att man träffar på svenska invånare, i synnerhet ej på landet och i de små städerna. Därför är det en stor förmån att kunna esperanto, när man är ute och reser i Finland, ty esperantister finns det litet här och var över hela landet!

Under 10 oförgätliga sommardagar i början av juli månad sammanträffade ett femtiotal finska och svenska esperantister i det underbart vackra Taipalsaari vid Saimasjöns strand, där finska esperantoinstitutet anordnade en sommarkurs i esperanto med föreläsningar, konversationsövningar, utflykter etc. på programmet. De flesta av de finska deltagarna kunde förutom modersmålet ej tala något annat språk än esperanto. Ingen av deltagande nio svenskar skulle därför ha kunnat meddela sig med flertalet av de finska representanterna, om vi ej hade haft esperanto till vårt förfogande. Men tack vare esperanto existerade inga språkliga hinder — vi samtalande fritt, övade och sjöngovackra finska sånger (esperantiserade) unisont och t. o. m. i kör under en finsk lärares ledning. Och vi kände oss alla höra samman.

Efter Taipalsaarikursen gjorde min hustru och jag tillsammans med en finsk esperantist en rundresa genom de oförlikneligt vackra landskapen kring Saima och Päjänäsjöarna. Vår finske följeslagare, vilken endast på esperanto kunde meddela sig med oss, gjorde oss mycket värdefulla tjänster på ångbåtar, vid järnvägsstationer o. s. v., där tjänstemännen enbart talade finska. Vår vän, som var ganska ny esperantist, var förtjust över, att han med Esperantos hjälp så lätt kunde meddela sig med "så långt, långt bortifrån komna utlänningar".

Han var en av de många bröder, som man under esperantoresor alltid träffar på.

Martin Jansson.

Journalister-Esperantister.

Efter ett upprop i Esperanto Internacia, utfärdat av chefredaktör C. Hilmer Johansson, Östgöten, chefredaktör Verner Ödegård, Hudiksvalls Nyheter, redaktör Viktor A. Östlund, Arbetarbladet, samt undertecknad och några utländska tidningsmän, har ett 50-tal esperantokunniga journalister anmält sig villiga att bilda Internacia Journalista Societo. Då vi ämnat utge en adressförteckning över journalister-esperantister vore vi tacksamma om eventuellt intresserade svenska journalister också snarast ville anmäla sig till undertecknad, som tills vidare — intill Genèvekongressen — uppehåller journalistsekretariatet på förslag från Finland och England.

Einar Adamson

Värmlandsgatan 18 Göteborg.

A. T. E. K. Esperanto för flygintresserade.

Ännu mera än inom andra verksamhetsfält är Esperanto nödvändigt just inom flygning. Detta enkla, lättlärd, neutrala språk fyller ett behov som alla framtidsintresserade flygentusiaster är medvetna om, nämligen behovet av ett gemensamt internationellt språk för alla folk. I syfte att få till stånd en internationell klubb "A.T.E.K." (Aeronautika Tutmonda Esperanto Klubo) önskar undertecknad samla namn och adresser av flygintresserade i alla länder, speciellt sådana som önskar brevväxla med utlandet om

flygteknik, sportflyg, segelflyg, modellflyg.

A.T.E.K. har i första hand följande ändamål:

1. Att samla flygintresserade genom en månadstid-

skrift. Denna tidskrift är "La Interligilo" som redan har existerat sedan år 1922.

2. Att skaffa ombud i alla länder för att förmedla intressanta artiklar och nyheter.

3. Att skapa en internationell brevväxlingstjänst emellan medlemmarna.

Om ni önskar upplysningar, skriv till S. Badez, 2, rue F. Fourcade, LE PLESSIS-ROBINSON (Seine), Frankrike, eller till

F. Turner, Hackefors, Sverige.

USA—Esperanto—Sverige. Red. Adamsson berättar i Arbetar Esperantisten:

Bland de många utländska esperantister, som besökt Göteborg under den senaste tiden märkes hr Louis Sormani från New York, officiell representant för American Export Line och War Shippings Administration — Amerikanska Krigsfartygs Kommissionen. Han kom till Göteborg med m/s Gripsholm för att överlämna denna till Svenska Amerika-Linjen, som under krigsåren utlånat fartyget till ovannämnda kommission.

Vi hade tillfälle tillbringa många intressanta timmar med hr Sormani, som talade esperanto utmärkt och som var synnerligen glad över, att han under sina resor i Skandinavien under 14 dagar — bl. a. besökte han Stockholm — lyckats få prova esperanto.

Innan han reste med m/s Drottningholm, förklarade han: "Innan jag reste till Sverige trodde jag att esperanto var ett ideal, ett av mänsklighetens största, men nu har jag kommit underfund med, att esperanto är ett språk, som kan vara till praktisk nytta."

Vi har också haft besök av en annan medlem av New Yorks Esperanto-Sällskap, f. d. stewarten Gunnar Spant, numera inspektör för ett av Amerikas rederier. Spant är svensk, som rest på världens alla hav. Entusiastisk esperantist har han överallt haft god nytta av esperanto. Under krigsåren har han seglat under amerikansk flagg och gift sig med en amerikansk esperantistino. I Göteborg var han för att ordna sina papper för amerikanskt medborgarskap, så nu blir han amerikanare och New York får en esperantopropagandist av första klass.

*

I DE SMA LÄNDERNA KANSKE, sade min kamrat, där kan ni esperantister få gehör, men i de stora länderna, som redan med sitt eget språk når en hel värld, ställer man sig nog oförstående.

Till svar tog jag ur facket för anglosachsiska tidningar en packe och bad honom se själv, vad man där hade att säga i saken.

Han valde en tidning från Nya Zeeland, och han kunde där till sin förvåning översätta bl. a. följande:

"Behovet av ett gemensamt internationellt språk växer oavslutligt. Esperanto möter detta behov."

"Esperanto motsvarar alla fordringar. Det är neutralt, det tillhör ingen nation, intet parti. Det är internationellt, det är logiskt och angenämt för örat. Det är lätt att lära och lätt att tala. Dess grammatik (som ryms på ett brevkort) känner inga undantag, stavningen är fonetisk och accenten oföränderlig."

"Esperanto är inte et oförsökt projekt, det har använts över hela världen i över 50 år." "It is the living language of a living people."

Det sista läste han utan att översätta och började sedan studera vidare för sig själv. Jag förhöll mig tyst. Jag hade nöjet se en förutfattad mening börja vackla.

Albin Soneson

Albin Soneson naskiĝis 17 jan. 1890 en Ekeby, Skanio. Li estis filo de terkulturisto Sven Soneson kaj lia edzino Bothilda. Studento 1912 en Lund li fariĝis filozofia magistro 1916. Li deĵoris kiel instruisto en la mezlernejoj en Sölvesborg, Örebro, Göteborg, Söderhamn kaj Emmaboda. Lia Esperanto-agado estas grandparte kunligita al la esperantogrupo en Söderhamn, kies prezidanto per la jenaj vortoj desegnas la bildon de la mortinta amiko:

Jus trafis nin neatendite la malĝoja sciigo pri la morto de samideano Albin Soneson. Naskita sudsvedano 1890 la sorto por kelkaj jaroj jetis lin en nian nord-svedan urbon Söderhamn kiel gimnazian instruiston. Kolegoj kaj gelernantoj baldaŭ rimarkis, ke li estas profundscia kaj sperta en sia fako, kaj tial ili tre respektis sian senafektan kaj humilan kamaradon aŭ instruiston.

Baldaŭ li ankaŭ serĉis kontakton kun la tiutempe sufiĉe vigla esperantogrupo ĉi tie, kaj liaj kursoj same kiel liaj kvaronhoraj lecionoj pri gramatikaj problemoj estis alte taksataj. En la propagando por esperanto li estis tre singarda, ke nur absolute veraj faktoj estu uzataj. Troigojn aŭ duonverojn li tre kondamnis. Tiel li konfirmis sian reputacion kiel fidindulo malofta kaj faris vere altkvalitan propagandon.

Kiam en la jaro 1943 la lando de lia juneco revokis lin, li kiel kutimas ekzilaj sudsvedanoj en la nordaj provincoj, volonte sekvis je granda perdo por nia esperanta grupo. Poste ni nenion aŭdis pri li ĝis venis la funebra sciigo.

Li estis ano kaj de SEF kaj de SLEA, kaj lia lasta ago dividi inter ili siajn restantajn havaĵojn estas nova pruvo pri lia fideleco al niaj lingvo kaj ideo. Ni konservas de li la memoron de vere bona kaj modela samideano.

R. Stridell.

H. HARABAGIU,

ĝenerala sekretario de Rumana Esp.-Soc. — en 1934 partopreninta la Univ. Esp. Kongreson en Stokholmo — mortis kiel militviktimo. Dum 20 jaroj li batalis energie por nia ideo. — Pacan ripozon.

Jakob Tellekamp, unu el la plej fidelaj amikoj de Svedujo inter la nederlandaj esperantistoj, estas for. Belan aŭgustan tagon li promenis bicikle post la taga laboro, kiam ebriulo venis malantaŭ li en sia motorvagono kaj jetis lin teren. Kruela subita morto rabis de familio kaj de multaj amikoj — inter ili multaj svedoj — nian fervoran samideanon. Lia rememoro vivos.

Retrovo.

Popoloj elsangintaj, ĉu vi havas
Ankoraŭ forton por kunigo frata,
Dum vin nun kiel skurgo senkompata
La frosto kaj la senpaneco trafas?

Okuloj viaj de malsato kavas,
Kaj la heredo del abomenata
Hokkruca stulto kaj frenez mondbata
Vin premas, ke vi krias: Kiu savas?

Tamen, la mondo post la prov terura
Devas revivi kaj en vivo nova
Forĵeti rubojn del pasint malpura.

Kaj preni en la koron kun retrova
Ĝojo la ĝermon del fratec futura:
La benon del heredo Zamenhofa.

K. Kalocsay.

Pola patria kanto.

Kial ŝvelas Vislo, jen heroa brust dum mort,
frakasata kontraŭ kruda kaj barbara bord?
Kial el la nigra fundo sonas onda plend
kiel del vundito lasta ĝem en mortmoment?

Sub Krakova mur serpentas Vislo kun kviet.
Iris rompi l'aglan kaĝon aroj kun fortec,
inter fumo sur l'ebeno brilis glava ŝtal.
Venis re neniu de ĉi tiu sangbatal.

Tial aŭdas ni konstante ĝemojn de la ond,
tial ĝi murmuris triste kiel morta song,
tial sonas del naturo morna melodi,
tial ne ridetas plu filinoj de Poli.

Ĉel knabinlulilo sidas ili kun plorem,
kaj la knabinet ekdormas dum lament kaj ĝem,
sed la knabon vekas pril batala aglo kant,
polajn filojn vekas kanto pri la inta grand.

J. C. Hauch.

El la romano "En polsk familie", 1839. Vislo:la Vistulo. Tradukis H. P. Frodelund.

DANMARK. Stora och lyckade sommarkurser i esperanto ha hållits i Hadsten (13—20/7 46, 50 deltagare), (20—27/7 46, 60 deltagare) och Helsingör (28/7—4/8 46, 80 deltagare). För dagen låna vi ett foto av redaktör Morariu, som föreläst vid de tre kurserna och som sänt oss en trevlig redogörelse för nästa nr.

Cseh-metoda seminario de s-ro T. Morariu en Hadsten, Danlando. 20—27 julio 1946.

Radio kaj esperanto.

Du modernaj instrumentoj por la komunikado internacia.

(Radion och esperanto — två tidsenliga instrument för samfärdseln mellan nationerna.

VARJE DAG: 20.00—20.30, Praha (Tjeckoslovakien) 25,34 m (lördag, söndag och måndag även på långvåg 1571 m). "Informado pri politiko, kulturo, ekonomio kaj sporto. Muziko." Radiostacio, Esperanto-servo, Stalinstrato, PRAHA XII, Ĉeĥoslovakio.

Måndag: 21.50—22.00, Praha I 470 m. Föredrag, intervjuer, teaterscener, sång och meddelanden om esperantorörelsen.

Tisdag: 19.50—20.00, Sofia 32,09 m. Nytt från Bulgarien. Radio Sofia, Esperanto-sekcio, SOFIA, Bulgario. 21.50—22.00, Ostrava (Tjeckoslovakien) 325 m. Informationer. Brevlåda. — Radiostacio, OSTRAVA, Ĉeĥoslovakio.

Onsdag: 17.30, Regiona Stacio Ĉeĥoslovaka 280 m. Esperantoprogramo.

Torsdag: 19.05, Bern (Schweiz) 47,28 m. "Federalismo kaj paco", korta anförenden av dr Edmond Privat. 21.50—22.00, Praha I 470 m. **Se måndag!**

Fredag, 19.50—20.00, Sofia 32,09 m. Se tisdag! 20.45, EAJ 14 (Spanien). Radio Castellón 200 m. Kurs. 21.30—21.45, B.N.R.O. Kortrijk (Belgien) 202 m. Föredrag. Zender Kortrijk van de B.N.R.O., Rijselstr. 36, KORTRIJK, Belgujo.

21.50—22.00, Ostrava 325 m. **Se tisdag!** **Lördag: 6.30, Wien (Österrike) 506 m.** "Somera kurso de Esperanto." Därefter nyheter på esp.

18.30—18.45(?), 3 SR (Australien) 238 m. Nyheter. Endast andra lördagen i varje månad. 19.00—19.45(?), PRA 2 (Brasilien). Föredrag om esperanto. Ministerio por Edukado kaj Saneco, Praca da Republica, RIO DE JANEIRO, Brazilo.

21.00—21.30, PRI 3 (Brasilien) 49,75 m. Om livet i Brasilien. "Brazila kroniko". Radio Inconfidência, BELO HORIZONTE, Minas Gerais, Brazilo.

*

Alla klockslag är angivna enl. den mellaneuropeiska tiden (som gäller i Sverige). I ett par fall saknas uppgift om det tidssystem, som använts vid angivandet av sändningstiden. Detta utmärkes medelst (?) i tabellen härövan.

EXTRA UTSÄNDNING på esperanto anordnas av **PRAHA II 269 m, lördagen 21 sept. kl. 20.35—20.50.** Även från Praha I förekom en extra utsändning under augusti: onsdagen den 21 sändes nämligen, vid samma tid som ovan, ett föredrag, kallat: "La naciigita ekonomio de Ĉeĥoslovakio sin prezentas en la specimena fiuro en Praha" (Tjeckoslovakiens nationaliserade hushållning presenterar sig på varumässan i Prag).

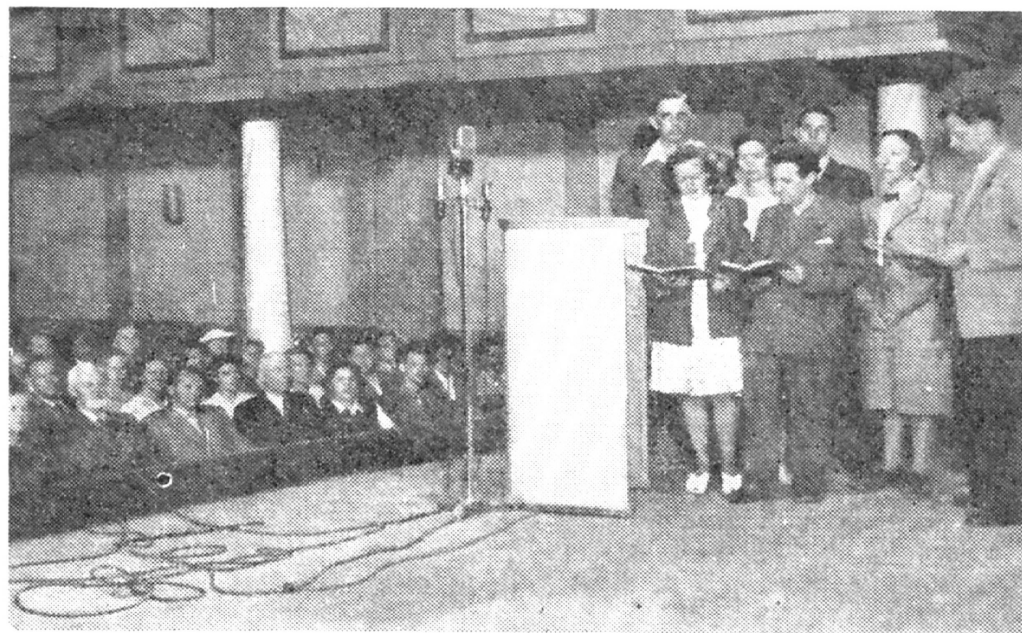
Danmarks Radio sände den 22/8 sitt första esperanto-program över Köpenhamn och Kalundborg, kl 21.15—21.30. (Nepre skribu dankleteron al "Statsradiofonien, Köpenhamn", se vi aŭskultis!) Cetere estas bone, se vi skribas leteron kun gratulo al ĉiu radiostacio, kiu sendas en Esperanto! Tio firmigas la pozicion de nia lingvo sur tiu ĉi tre grava kampo!

I. S.

Sveda radio per mallonga ondo 19,80 m la jenajn datojn: 16 sept., 16 okt., 15 nov. kaj 16 dec. je 16,10 laŭ mezeŭropa tempo.

Por ekstereŭropaj landoj la programoj estos ripeta-aj la postajn tagojn (17 sept., 17 okt. ktp) je 1.10 laŭ Grenviĉa tempo per mallongaj ondoj 31,46 kaj 49,46 m.

Aliaj Esperanto-gazetoj bonvolu represi!

Radio-dissendo de Norrköping, la 16.7. 1946. Maldekstre en la salono partoprenantoj en la Granebo-kurso, reprezentantoj de 8 nacioj. Sur la estrado antaŭ la mikrofono de maldekstre; S-ro Sven Ragnar, f-ino Ingerd Pettersson, s-ino Olga Engholm, d-ro F. Szilagyi, s-ro Elvin Johansson, f-ino Stening kaj red. Per Wange.

Ĉeĥoslovakio.

Regiona orientbohema radiostacio Hradec Králové-Pardubice, ondo 280 m, elsendas de post la 28an de agosto je la 18,30—18,40 horo de mezeŭropa tempo somera regulajn merkredajn esperantoprogramojn. Sendu dankleterojn al Vychodoĉesky vysílač (orientbohema radiostacio) en Hradec Králové, Ĉeĥoslovakio.

Jozefo Vitek el Ĉeĥoslovakio krome ĉiumerkrede de post la 7an de agosto je la 19,30—19,40 m. t. s. informas en sama radiostacio, en ĉeĥa lingvo pri esperanto kaj sia lasta prelegvojaĝo en Svedujo.

Radiokurser i det internationella språket.

Radiokurser i esperanto pŝgŝr i Wien-radion och den spanska Radio Castellón. Även från USA-stationen WRJN Racine (Wisconsin) sänds lektioner, under ledning av sinjoro S. Klukowski. Tjeckiska radion börjar sin kurs i oktober och den belgiska första lördagen i nov. Såsom förberedelse för denna kommer en hel serie propagandaföredrag att anordnas. Det blir ett föredrag varje lördagseftermiddag under oktober månad.

Språkstudier med radions hjälp är populära och det är en utmärkt metod. När får de svenska lyssnarna sin "Esperanto-kurs"? Radiotjänst hugnade oss med en väldig massa språkkurser under sistlidna säsong: fyra i engelska, tre i ryska och två i spanska. Det är tillräckligt av den sorten nu. En elementärkurs i esperanto ger betydligt större behållning än en dylik i något nationellt språk, utan att därför behöva vara vidlyftigare vad tiden beträffar. Så nog finns det väl plats för en sådan på vår svenska radios nya säsongprogram. Radiotjänst har kanske redan förberett kurs?

Aŭskultanto.

Esperantolektoraten vid de tekniska högskolorna i både Prag och Wien har nu återupptagits.

Esperanto undervisas redan vid tre universitet: Statsuniversitetet i Sofia, Bulgarien, vid univ. i Pécs, Ungern, och i München, Tyskland. Inofficiellt undervisas det dock vid betydligt fler av de utländska universiteterna.

Esperantoundervisning har på senaste tiden upptagits av bl. a. Nya Handelsskolan i Bern (efter ett misslyckat experiment med Basic English), av **Slovakiska Handelshögskolan** och **Handelsakademien** i Bratislava samt av tre andra slovakiska handelsskolor. I Handelstekniska Skolan i Forli, Italien, är esperanto obligatoriskt sedan någon tid tillbaka.

(Esperanto-Info, Radio Praha.)

Gallup konstaterar esperantointresse i Frankrike.

I Frankrike har en Gallupundersökning gjorts enligt känt mönster för att utröna franska folkets intresse för esperanto. Den fråga fransmännen fick att besvara lydde: Anser Ni det önskvärt, att obligatorisk undervisning i något internationellt språk, såsom Esperanto, införes i skolorna i alla länder?

Resultatet av utfrågningen framgår av nedanstående tabell:

	Ja	Nej	Utan åsikt
Stadsbor	63 %	21 %	16 %
Lantbor	66 %	20 %	14 %
Män	64 %	20 %	16 %
Kvinnor	65 %	20 %	15 %
Medeltal	65 %	20 %	15 %

Eftersom man kommer fram till ungefär samma procenttal i de ovanstående kategoriuppdelningarna, så har man rätt att anse, att det föreligger en positiv inställning till esperanto bland flertalet fransmän. De femton procent, som icke tagit ställning till saken, utgöres till största delen av sådana, som överhuvud intet känner till om esperanto.

Motiveringen för de positiva svaren går i allmänhet ut på, att riskerna för krig skulle minskas, att resor och överflyttningar till utlandet skulle underlättas och att handelsförbindelserna skulle främjas. Det må vara tillåtet att citera några av svaren: "Jag undrar, varför denna gamla tanke aldrig tagit gestalt?" — "Det borde man gjort efter förra världskriget." — "Önskvärt? Säkert. Realiserbart? Det är en annan fråga." — "Det vore åtminstone ännu ett försök att närma människorna till varandra och vore värt en smula ansträngning." — "Det borde man gjort för länge sedan" (ett ofta återkommande svar). — "Man kunde åtminstone försöka. Om det inte medförde något gott, så kan det dock inte göra något ont."

Av de avogt inställda får man motiveringar sådana som dessa: "Barnen har redan för många olika saker att lära sig." — "Med engelska och franska kan man göra sig förstådd i tre fjärdedelar av världen." — „Att lära sig ett konstruerat språk vore som att föreslå mig att föda barn efter konstgjord

befruktning." — "Man kan börja med att lära sig en korrekt franska!" — "Fråga skolbarnen!" — "Sån't kan man inte ta på allvar." — "Det är en utopi. Stör mig inte med sån't nonsens!"

Om man utesluter dem, som inte vet, hur de vill ha det, och delar upp resten i åldersgrupper, får man följande uppställning.

	Ja	Nej
20—34 år	80 %	20 %
35—54 år	75 %	25 %
55—70 år	73 %	27 %

Man lägger märke till att med åldern ökas misströstan om förslagets genomförbarhet. Men man måste erkänna, att ålderdomens illusionslöshet inte ger sig fullt så tydligt till känna, som man kunde väntat.

En bearbetning med hänsyn till de svarandes förmögenhet ger följande siffror:

	Ja	Nej
Obetydlig förmögenhet	77 %	23 %
Medelmättig förmögenhet	77 %	23 %
Stor förmögenhet	70 %	30 %

De förmögna är otvetydigt mindre gynnsamt inställda till esperanto än folk med mera blygsamma inkomster. Detta kan säkert förklaras av att kunskaper i ett eller flera främmande språk kan anses obligatoriska bland de burgna, varför lämpligheten av ett hjälpspråk inte framträder med samma klarhet för dem.

Man brukar kunna anse gallupresultaten representativa för folkmeningen, och vi kan alltså konstatera, att det i Frankrike föreligger en betydande majoritet för införandet av ett hjälpspråk av esperantos typ. Man inser allmänt den nytta man skulle få av ett sådant språk, men man vågar inte ännu riktigt tro på att det i praktiken skall bli möjligt att införa det. Man önskar dock göra ett försök. — Otvivelaktigt skulle en undersökning i andra länder ge ungefär samma resultat som i Frankrike. Vi äro alltså en bit på väg. Och det hänger på oss — esperantister — att visa att vi äro på rätt väg.

VÄRLDEN RUNT.

ARGENTINA. I Rosario har man en särdeles energisk kurskommitté med två ledare, av vilka den ene förestår den skriftliga propagandan genom flygblad, utställningar och affischer, den andra den muntliga propagandan, som koncentrerats i form av föreläsningar hos stadens olika föreningar vid något av deras sammanträden.

NYA ZEELAND. "Wellington Coventy Scout Gazette" har för att möjliggöra för scouter att draga full fördel av resan till världsjamboréen i Frankrike ordnat med en sexmånaders esperantokurs för sina läsare till ett pris, "som inte blir hälften av vad det kostar att köpa och sända vykort under resan".

SCHWEIZ. "Svisa Espero" berättar att man trots alla esperantokurser under krigsåren först nu fått sin gamla examensapparat att fungera men att man i år haft glädjen att på nytt utdela diplom på avlagda både högre och lägre examina.

Schweiziska esperantisternas årsmöte skall nästa år

hållas i Luzern och redan i mars, när man kommer att få mycket förberedelsearbete för världskongressen 1947, som skall hållas i Schweiz, om i Bern eller i Zürich är ännu ej bestämt.

TJECKOSLOVAKIEN. I början av mars utfärdades ett ministeriellt dekret, enligt vilket esperanto får införas som läroämne i landets handelsskolor i de fall, att vid skolan finnes tillgänglig kompetent lärarkraft.

Nu meddelas att ett lektorat i esperanto kommer att upprättas vid Tekniska högskolans vetenskapliga fakultet, där Dro A. Pitnik fått i uppdrag att föreläsa 2 timmar i veckan.

I samband med ett esperantistiskt sommarläger i den tjeckiska staden Doksy, har en gata därstädes omdöpts till "Esperanto-gatan". — "Hotell Vita Svanen" i samma stad har också ändrat namn och heter nu "Hotello Esperanto".

Prags allmänna esperantoklubb har nu 500 medlemmar. Därjämte finns det en del fackliga klubbar, bl. a. en för universitetsstuderande.

LITERATURO.

ENGLAND. Från tolv läger för tyska krigsfångar i England rapporteras att man fått i gång studiekurser i esperanto, vilka omfattats med stort intresse.

POLEN. Efter en högtidlighet vid Dr Zamenhofs grav i Warschau på hans dödsdag den 14 april följdes de närvarande till den plats, där familjen Zamenhof bott, och där i ruinhögen planterade man en esperanto-flagga — "som en symbol för en triumferande framtid".

PORTUGAL. I Portugal har esperanto sedan 1936 motarbetats av myndigheterna men har, ehuru det de senaste åren varit helt förbjudet, levat under jorden.

I december 1941 vågade man sig på att fira Zamenhof-dagen offentligt, och nu börjar på nytt kurser i esperanto i olika städer.

NORGE. Esperantoklubben i Haugesund har älskvärt sänt oss bilder från sitt deltagande i stadens festtåg på nationaldagen. Vi ha plats för en av bilderna, som visar festtågsbilen, där klubbmedlemmar poserar i olika nationers kostymer. Längst till vänster står en

norska och håller hemlandets flagga, och sedan följa en holländska, en kosackflicka samt en neger och en kines (framför jordgloben) och därefter en indier och en ungerska. Bilen bär devisen, på ena sidan: Esperanto, andra språket för alla, och på den andra sidan: Esperanto når runt hela världen.

ITALIEN. Den italienska turistföreningen "Ente Nazionale Industrie Turistiche" ENIT har erhållit så många brev från esperantister att man begärt att få svara i esperantotidningarna.

Man meddelar att kriget visserligen förstört hela deras byrå, men att man nu ~~vet~~ arbetet i gång och återupprättat den gamla esperantoavdelningen inom byrån. För nästa år har man tre programpunkter:

- 1) att börja utge turistbroschyrer;
- 2) att ordna enskilda turistbesök och sällskapsresor;
- 3) att återupptaga de uppskattade radioföredragen om italiensk turism.

Man ber om alla intresserades råd och förslag under adress "Esperanto Fako de ENIT", Radio-Turismo, Roma, Italien.

UNGERN. Bland esperantokurserna i Ungern tilldrager sig särskild uppmärksamhet två kurser, som hållas i riksdagshuset i Budapest. Den ena är konversationskurs under dro Kökeny, och den andra en nybörjarkurs med fru S. John som ledare.

Amikaro de Esperanto (Esperantos Vänner) heter en stödorganisation, som upprättats i det nya Österrike. Ordförande i denna är ingen mindre än **förbundskansler Fiegl**. Bland övriga medlemmar märks undervisningsministern, rektorn för universitetet i Wien och direktören i det österrikiska rundradiobolaget.

RUMANIEN. I Arad leder herr Edmund Vincze esperantokurser i Handelskammaren, Handelsgymnasiet, Enskilda tjänstemannaförbundet, Socialdemokratiska partiet. I Brasov har den gamle esperantisten överste dr F. Iosif hållit propagandatal om esperanto. Esperantokurser ledas av herr Emil Bucur. I hamnstaden Braila vid Donau har bildats en esperantoklubb med herr M. Dragomir som ordförande. Två gator i staden Oradea Mare ha fått esperanto-namn, den ena "L. L. Zamenhofsgatan" efter esperantos upphovsman och den andra "Esperanto-gatan". Vice borgmästaren i staden, herr Dumitru Vaena, leder en esperantokurs.

Grava popolhigiena kaj socia demando, originale en esperanto verkis H. Salokannel.

La aŭtoro, prezidanto de la Esperanto-Asocio de Finnlando, volas per tiu kajero (52 paĝoj) en koncentrita formo informi nin pri la faktoj, kiuj estas la bazo de alkohola problemoj kaj de la batalo kontraŭ la alkoholismo. En ne malpli ol 25 mallongaj ĉapitroj li dividis la grandan temon kaj donis per tio la eblecon al ĉiu esperantisto formi sian opinion pri unu el la plej gravaj sociaj problemoj de nia tempo. Al la lingvo la verkisto donis ion novan, ĉar ni kredas ke la alkohola demando ne pli frue estas pritraktata, almenaŭ neniam tiel plene.

Prezo 14 finnaj markoj aŭ 0.50 sved. kr. ĉe Esp-Instituto de Finnlando, Kiuuvikato 7, Helsinki.

FINLAND. Enligt meddelande i **Informilo**, som utges av Esperanto-Institutet i Finland, pågår andelsteckning för ett blivande förlagskompani. Man har 240.000 fmk tecknade och inbjuder envar, som har minst 1.000 mark att lämna, att teckna andelar.

ĈIAMDAŬRA KALENDARO. En engelsk matematiker, Walter T. Inglis, 21 Lynmouth Road, Bristol 2, som givit ut en uppslagsbok "Numberregister and Calendar for all time", har låtit göra ett särtryck ur detta verk av en på esperanto avfattad almanack gällande från Kristi födelse och framåt så länge vår nuvarande tidräkning kommer att bestå.

PLENA VORTARO, Tria eldono.

La dua eldono de nia plej ampleksa lingva enciklopedio "Plena vortaro" estas elĉerpita. SAT (laŭ informo de L. Bannier) komisiis profesoron G. Waringhien (la solan, kiu restas el la kvar aŭtoroj) prepari la tekston de la tria eldono. Li rilatas tiucele kun Lanti, la iniciatinto de la verko, kaj Azorin, arĥitekto, ambaŭ en Meksiko, kaj kun diversaj kompetentaj esperantistoj. Li jam kolektis multegon da rimarkoj kaj proponoj de uzantoj. La tria eldono estos multe pli ampleksa ol la dua, ĝi enhavos ĉirkaŭ 1000 paĝoj kaj estos ilustrita. La manuskripto estos preta post ĉirkaŭ unu jaro, la libro aperos en fino 1947. — Por disponigi la duan eldonon al tiuj, kiuj tuj bezonas ĝin, SAT intencas eldoni en Meksiko ĝian foto-reproduktaĵon en kvanto relative malgranda sub kontrolo de Lanti kaj Azorin. La apero de tiu ĉi eldono estis promesita al fino de aprilo 1946. Ĝi kostos bindita 4 dolarojn (usonajn). Informojn donas provizore SAT L. Bannier, 67 avenue Gambetta, Paris 20.

(El "Esperantista Revuo por Esp: movado en ĈSR")

Heroldo nr 4 har kommit, daterad den 1 augusti. Nr 5 kommer först den 15 september, nr 6 den 15 oktober, men därefter blir Heroldo halvmånadstidning med utgivningsdag den 1:a och 15:e i varje månad.

Informa Bulteno de RES (Rumana Esperantista Societo) Julio 1946. Adreso: Str. Atena No. 1. (Casutza Postala No 9). Aperas rumane kaj esperante.

LA JUNA VIVO.

Rubriken är tagen från den tidning, som är organ för Tutmonda Junular-Organizo (Världsungdomsförbundet T.J.O.). "La juna vivo" bör översättas med "De ungas värld", och tidningen gör verkligen mycket både för att skildra och — fylla den världen. Den skildrar, hur esperantoundomen, otålig över de äldres tvekan inför den nya tidens alla problem, tagit saken i egen hand och sökt kontakt över gränserna för att med esperantos hjälp få personlig kännedom om även annat än misstron hemma. Tidningen mödar sig vidare med att hjälpa de vetgiriga tillrätta och att ge dem enkel esperantotext för både förströelse och studier, för att ej tala om tävlingar till tidsfördriv på lediga stunder.

Tidningen tryckes f. n. i Holland. Den följer med

medlemskap i T.J.O., och årsavgiften är kr. 2:50, som i Sverige kan inbetalas till **La ĉefperanto de T.J.O.**, Upplandsgatan 69, Stockholm Va.

LA INTERLIGILO (Föreningsbladet) är det återuppstända organet för den internationella föreningen för esperanto inom trafikväsendet, ILEPTT (Internacia Ligo por Esperanto en Poŝto, Telekomunikado kaj Transporto). Två n:r ha utkommit, redigerade i Paris av Pierre Filliâtre, och tryckta, n:r 1 i Schweiz och n:r 2 i Sverige. De båda hartena, som omedelbart skola följas av ett n:r, tryckt i Bulgarien, och ett, tryckt i Holland, innehålla ett stort antal noveller och rapporter från alla delar av världen, varigenom man söker återknyta de av kriget avbrutna förbindelserna. Dessa synas komma att bliva lika givande som utviga, vilket man ju kan vänta av trafikfolk. Man vänder sig särskilt till tjänstemän inom post, telegraf, järnväg och flyg samt även till sjöfolk och till filatelister. För år 1946 är medlemsavgiften 5 kronor, som kan inbetalas till Sro Julin, Ileptta ĉefdelegito, postgiro 1723, Stockholm.

GLADA MINNEN FRÅN SVERIGE är rubriken på en utförlig rapport, som Josef Vitek lämnar i majnumret av **Esperantista**, den tjeckiska esperantorörelsens tidning. Varje ort, där den sympatiska föreläsaren gjort uppehåll passerar revy, och överallt tycks man ha haft idel glada upplevelser. De mindre glada, som väl också förekommit, lämnar han åsido. — För en senare artikel?

ESPERANTO-AIRUT, Otto Pellikainens i Seinäjoki, Finland, utgivna tidning utkommer fr. o. m. nr 4 i nytt format, liten oktav. Papperet medelgott och trycket vårdat. Pris 20 svars kuponger pr år.

LA PROGRESANTO är en tidning, som uteslutande ägnas åt språkfrågor. Den utges manadsvis av en redaktionskommitté inom Flandra Laboristaro esperanta och vänder sig huvudsakligen till holländsktalande, men kan med fördel läsas även av nordbor.

FYRVAPPLINGEN, Excelsiorförbundets organ, återger i sitt sommarnummer den rapport om esperantorörelsen i Europa, som SEF:s ordförande delgav pressen efter sitt deltagande i IEL:s styrelsemöte i påskas.

MONDA REVUO ILUSTRITA

är en tidskrift, helt på esperanto, utgiven i Randers, Danmark, och avsedd att vara en välhållen familjeyournal med sobert innehåll och goda illustrationer. Dess pris anges till 19 svars kuponger för 1946.

La Rondo är organ för Australiska Esperantoförbundet. Det utges t. v. i stencil och hittills har majnumret hunnit hit. Tidningens redaktör är F. R. Banham, 2 Banchory Str., Melburn W5, Victoria, Australien.

Napred—Antaŭen är de jugoslaviska arbetarnas nya esperantotidning. Red:s adress är Štrosmajerova 21, Osijek, Jugoslavien.

La Pacifist-Esperantista Bsulteno är en amerikansk stencilerad, mycket innehållsrik tidning för ett allmänt fredsälskande brödraskap. Den sändes gratis, om tydlig adress uppgives till Harold Ewen, 1925 Ocean Avenue, Brooklyn NY, USA.

Per Uno Voĉo upphör. Den sydafrikanska stencilerade Esperantotidningen "Per Uno Voĉo" meddelar i sitt juni-nr att den kommer att upphöra eller rättare uppgå i en ny tidning "Libera Tribuno", som får adress Poŝtkesto 73 56, Johannesburg, Sydafrika.

Praktiko, pastor Ches uppskattade esperanto-tidning för kursdeltagare har enligt ett meddelande från Nederländerna ånyo börjat utkomma. Nr 1 kom just i månadsskiftet aug./sept.

NIA HELPLABORO.

Du gazetojn oni sendis al mi, unu el Maroko, unu el Hungarlando. El la maroka gazeto ni citu malgrandan parton el letero de **Esperanto-Rondo en la Hungara Parlamento.**

Oni skribas:

Sed ni multfoje spertis, ke multaj familioj en Hungarujo jam ricevis pakajojn de eksterlandaj parencoj aŭ amikoj. Nur la esperantistoj ricevis nenion, kvankam ili havas fortajn internaciajn rilatojn. Almenaŭ ni aŭdis nenion, ke hungara esperantisto estus ricevinta ian pakajon de alilanda samideano. Kompreneble ni ne plendas kaj ne riproĉas, nur ni konstatas la fakton.

Al tio la maroka gazeto respondas:

...bedaŭrinde ni mem eksciis, ke el Maroko estas tute neeble forsendi ion ajn al eksterlando, krom gazetoj kaj libroj: tiuj samideanoj, kiuj povus sendi manĝaĵojn, aŭ vestojn al niaj fratoj en Hungarujo, devus tion fari.

En la hungara gazeto ni legas i a:

Samideanoj! Venkitaj hungaroj ekzistas, sed venkitaj infanoj kaj knaboj ne ekzistas, ĉar ili ne premis pafilon en siaj manoj dum la milito, hungaraj infanoj ne agis kontraŭ rasoj, aŭ popoloj, hungaraj infanaj animoj ne estis infektitaj kun malamo homo kontraŭ homo.

Samideanoj! Hungaraj infanoj estas same infanoj kaj knaboj, kiel alilandaj infanoj kaj knaboj, — nur ne tiel ridetemaj. Nur ne tiel ridetemaj, ĉar sen lakto, sen sukero, sen pano, sen butero, sen ŝuo, sen vestaĵo, sen varma chambro dum vintro kaj ofte sen patrino, aŭ propra patro, — ili vere ne povas havi emon por la rideto.

Samideanoj! Ni senesperighantaj hungaraj gepatroj, por la intereso de la malsataj kaj malsanaj hungaraj infanoj petas vin kaj krias al vi: „Helpu! Helpu! Helpu vivi niajn gefilojn!”

Ni ne petas de vi oron aŭ arĝenton, perlon aŭ riĉecon, nur vivon, simplan vivon por niaj malfortaj infanoj.

*

Al tio ni respondu, ne per rakonto pri la sukcesplenaj unuaj helpendoj al la budapeŝtaj esperantistoj kiujn ni sukcesis realigi antaŭ la somero, sed per la vortoj, kiujn diris la gvidanto de la sveda esperantista helpaboro sinjorino Anna Alamo: "Ni devas promesi al ni, ke ni nenion preterlasos, kion ni povas fari por helpi ke niaj suferantaj samideanoj ne malsatos".

Helpu al ŝi! Monon ni sendu al SEF poŝtgiro 20 12, Tegelbacken, Stockholm.

Sur la kupono vi skribu "Alamo" aŭ la nomon de la lando, kiun vi eventuale volas ke ŝi favoru.

Varojn vi sendu sub adreso "Sinjorino Karin Hägglund, Pontonjägatan 35, Stockholm K."

AVERTO EN "INFORMILO".

(Raportoj de Hungaria Esperantista Societo Laborista, Budapest VIII. Fiumei-str. 4) Oni skribas:

Lau la iniciato de S-ano dr. Francisko Szilagy, la tutmonda Esperantistaro organizas helpo-servon al la hungara esperantistaro. Ni eksciis, ke kelkaj personoj el Hungarujo je la nomo de diversaj Societoj mistifikas la bonvolan helpemon de la eksterlandaj samideanoj kaj petas sendi la helpon al ilia adreso.

Ni informas, ke lau la supra iniciato estas fonditases-membra divida komitato konsistanta el S-anoj J. Baghy, P. Balkányi, B. Bleier, K. Kalocsay, L. Kökény kaj L. Tarkony (Totscha). La sekretario de la komitato estas S-ano B. Bleier (lau adreso: Postzentlörinc, Csákyliget, Hargitta-u. 10, kiu sole rajtas korespondi je la nomo de la Komitato.

ITALUJO. Nia samideano Giuseppe Scalenghe (via Accademia Albertina 42, Turin) skribas i. a.:

"Mi ĉiam ricevas korespondaĵojn kaj presajojn el multaj landoj. Mi ĝojas kaj malĝojas samtempe, ĉar la ricevado plezurigas min tre multe, sed pro la nunaj tro altaj poŝtelspezoj mi ne povas respondi al ĉiuj, kaj mi tion tre bedaŭras, kredo min. Se mi ekspedus tage kelkajn leterojn kaj poŝtkartojn, tiam mi devus elspezi mian tutan tagan gajnon..."

EL DU LETEROJ.

Inter la multaj dankleteroj, alvenintaj el diversaj lokoj, meritas atenton la tono kaj enhavo de tiuj du kiuj venis el Budapest kaj Vieno. Ĉiu letero alveninta estas interesa, sed la unua kaptas nin per sia larma, aŭ larmiga rideto, la alia per la varma tono kaj per la priskribo de la ĉiospita volo de la optimismo.

La unuan leteron skribis s-ino Sári John. Nur kelkaj mallongaj citaĵoj: "Vi eĉ ideon ne povas havi, kion signifas al ni malriĉaj hungaroj, "milionuloj" ricevi ekzemple sapon. Akceptinte ĝin, mi tuj hejmen iris por lavi de mi almenaŭ 3-jaran malpurecon — kaj nun mi estas tiel pura, manoj, vizaĝo, nerekonebla. Mi ne diras, ke mi ne lavas min ĝenerale per sapo, sed per malbela, grizbrunkolora, malpura, malbonodora sapo — brr!!! Alia ne estas pagebla al ni. Ĉiu aĵo aparte estis festo al ni. Mi ricevis ekz. bluan bluzon el la sendaĵo. Aparte mi esprimas mian dankon al la posedintino. Mi ne estas feliĉa nur tial, ĉar ŝi havis bonan koron sendi tiun ĉi belan bluaĵon, sed ĉar la bona Dio aranĝis, ke ni havu la saman mezuron."

Ni kontraŭstaras la tenton citi la tutan leteron, kiu finiĝis per ripeto de la dankoj.

La dua letterskribanto estas la vicprezidanto de la klubo "Danubio" en Vieno, s-ro Emil Jauernig. Li skribas i. a.: Nia danko apartenas al la tuta sveda -anaro, per kies helpo ni aŭstrianoj ricevis tiel nutroplenan saluton el lando paca. Elkoran dankon! La amika agado de la sveda s-anaro pruvas pli konvinke la zamenhofantezon pri la "rondo familia" ol ĝi povus esti propagandata per tutmonda kongreso kaj entuziasmaj festparoladoj. Dum 7 jaroj ni aŭstrianoj devis silenti, nur kaŝe ni tenis kontrakton de unu al la alia, nur kaŝe ni konservis niajn esp-aĵojn, librojn ktp, nur malantaŭ fermitaj pordoj kaj fenestroj ni kuraĝis paroli en nia lingvo. Tamen ni ne fariĝis malfidelaj al Esperanto kaj tuj post la fino de la milito, kiam la unua vojo estis al la familianoj, la dua estis al esp. geamikoj por rekolekti ilin. Kaj Esperanto reviviĝis ankaŭ ĉe ni en Vieno."

Iom poste li daŭrigas jene: "Ĉe ni multo, multo perdiĝis. La societaj bibliotekoj ĉiuj devas esti restarigitaj, ĉar oni konfiskis en 1938 ĉiun Esp-libron. Feliĉe mi sukcesis konservi mian privatan Esp-bibliotekon — kvankam tio estis dum la lastaj jaroj danĝera risko — kiujn mi nun donacis al nia societo, entute 80 librojn, kiuj nun povas esti fundamento por la nova biblioteko", ktp.

Same kiel la hungaroj, ankaŭ la aŭstrianoj plendas pro la manko de esp-libroj, sed al Hungarlando oni povas sendi esp-lingvajn presaĵojn, librojn, al Aŭstrio ankoraŭ ne, sed supozeble baldaŭ.

F. S.

Aŭtunaj FERIAJ Kursoj en Danlando.

Ĉar multaj E-istoj ne povas ekhavi sian ferion en unu el la someraj monatoj, la dana kurs-komitato en la pasinta jaro aranĝis eksperimente aŭtunajn feriajn kursojn. Kvankam ilin ne partoprenis tiom da personoj, kiom en la someraj aranĝoj, ili tamen estis ege sukcesaj. Eĉ tiom sukcesaj, ke la kurs-komitato tuj decidis aranĝi ilin ankaŭ nunjare, **13.—20. de oktobro** en la sporta altlernejo de Vejle.

La lernejo situas iom ekster Vejle kaj estas tute ĉirkaŭata de arbaroj, kiuj je tiu tempo portos sian plej belan kaj multkoloran aŭtunan veston.

Jenaj kursoj okazos: **Konversacia Kurso** gvidota de f-ino Ida Christensen (verkinto de la libro "La Forto de l'Vero") kaj **Supera Kurso**, en kiuj prelegos F-ino M. Noll, D-ro Friedenbergs (el Riga) kaj L. Friis.

Ni kore invitas svedajn gesamideanojn por partopreni.

Programo havebla ĉe

L. Friis,
Ingemannsvej 9,
A a b y h ø j, Danlando.

RESUMO

en esperanto de la svedlingvaj artikoloj.

Av Romas stam. Redaktoro Paul Nylén montras, ke esperanto estas derivata de la latina, sed ne ia restufaĵo de iu alia derivata lingvo, male memstara tia.

Folkskolan behöver esperanto. Magistro Einar Dahl montras al la utilo, kiun povas fari instruado pri esperanto en svedaj popollernejoj ne nur al la gejunuloj sed al la tuta instruado en la lernejo. Sur bazo de propraj spertoj li ellaboris lernolibron por la lernejo.

Scouterna och esperanto. La verkinto T-n karakterizas la skoltojn kiel mondampleksan familian rondon, kiu je siaj mondrenkontiĝoj povas esti rigardata kiel surdmuta. Li montras al esperanto kiel rimedo por la skoltoj por povi eltiri iom de la kunestado kun kamaradoj el fremdaj nacioj. La granda jamboreo en 1947 donos al la skoltoj brilan okazon por utiligi la internacian helplingvon.

Esperanto för filatelister. La general-delegito por IAPK en Svedlando, Bertil Zell, klarigas, kiajn favorojn havas junaj filatelistoj uzante esperanton je interŝanĝo de poŝtmarkoj, kaj la verkinto T-n montras en sia artikolo "Poŝto kaj Filatelo", kiel forta la filatelo estas.

KELI. La kristanaj popolmovadoj en Svedlando estas tre fortaj kaj bone organizitaj. Ili volonte serĉas kontakton kun samkredanoj en aliaj landoj. Unu grupo el ili kun ĝojo akceptis esperanton, kaj esperanto ebligis al ili pli riĉan internacian kunlaboron.

Världen är vårt fält. "La mondo estas nia labor-kampo" estas la moto de la bontemplanoj, kaj "Ede" montras, ke ja tiu ankaŭ estas la moto de la esperantistoj, kaj pro tio la du movadoj havas multon komunan" kaj certe profitus per pli vigla kunlaboro.

Alla inbjudas till medlemskap i**AMIKARO DE ESPERANTO**

(Esperantos Vänner)

— stödorganisation för den svenska esperantorörelsens upplysnings- och kursverksamhet.

ALLA HA CHANSEN

att få fri resa till Bern (Schweiz), där världskongressen hålles sommaren 1947.

Två resor utlottas å medlemskortet.

Giv Ditt stöd åt esperantorörelsen — blir medlem i AMIKARO DE ESPERANTO.

Årsavgift 2: — kr.

Till Svenska Esperanto-Förbundet, Tegelbacken, Stockholm

1) Jag skänker esperantorörelsen mitt stöd genom anslutning till Amikaro de Esperanto och erlägger en årsavgift av 2: — kr.,

som samtidigt inbetalas till postgiro nr 20 12

får uttagas genom postförskott

(V. g. stryk vad som ej skall gälla)

2) Jag åtager mig att sälja medlemskort bland vänner och bekanta och beställer

..... st. block medlemskort (10 st. i varje bl.), för vilka redovisning sker före den 1 dec. 1946.

Namn,

Titel:

Bostadsadr.:

Postadress:

Vi vill brevväxla med Sverige.

KENYA.

H. K. Hindmarsch, Kinangop, KENYA, Ostafrika (intresserad av stenåldersfynd).

AMERIKAS FÖRENTA STATER.

Miss Pearl Loveland, 1723 A. N. Humboldt Ave, MILWAUKEE, Wisc.

Miss June Krogh, 1718-B S. Seventh st. MILWAUKEE, Wisc.

Miss Violet Bakas, 1323-W. Juneau Ave. MILWAUKEE, Wisc.

Miss Cleo Drew Dotson, 1221 W. Highland Ave, MILWAUKEE, Wisc.

Mr Tony Nabby, 133 W. National Ave, MILWAUKEE, Wisc.

Mr Norbert Siglinski, 4169, N.21 st., MILWAUKEE, Wisc.

ARGENTINA.

Senorita Paquita MARTIN, Suipacha 727, ROSARIO (önskar brevvänner för sina kursdeltagare).

Dr J. Miguel REYES, TARTAGAL (Salta).

AUSTRALIEN.

Edward COURTHOPE, 87 King Georg Street, SOUTH PERTH West-Australia.

M. C. McKay, Kennedy st. BOWEN, Queensland (önskar 10 dubbl. av svenska frim. mot samma antal australiska). A. V. GASSIET, 5 Verco Ave., Lower Mitcham, ADELAIDE, South Australia.

BRAZILIEN.

Dr Fransisco Demacq ROSAS, Rua SENADOR Feijo 29, SAO PAULO (vykort).

NELSON DE SOUZA, Caixa Postal 3677, RIO DE JANEIRO.

BULGARIEN.

Todor D. KOSTOV, Raribrod 3, PLOVOLIV (modevaror).

Dimitr V. COLAKOV, KARNOBAT, posttjänsteman.

MAROCKO.

Henry OHAYON, 16, rue Azoulay, MARAKESCH (scouting).

Edmond JOSEPH, 7, rue de l'Isle, MARRAKESCH. F-ino S. GARÇON, 12 rue Mouret, CASA.

Yvonne TRONCHON, 140, rue Gay Lussac, CASA.

Nikola DODEV, v. KAMENICA, Čepina reg., lärare.

Bencion H. DANON, str. Parisij 20, SOFIA, handelsresande.

Stefan KONJAROV, str. Har. Karastojanov 14, SOFIA, järnvägsman.

Pantelej GUMAKOV, str. Morava 89, SOFIA, tekniker i silkesindustrien.

EGYPTEN.

Remo BAROKAS, 19 str. Orfi Pacha, Sporting (Ramleh), ALEXANDRIA (18 år).

Ahmed KHADR, n-ro 37 str. Midan, ALEXANDRIA, (32 år).

Mohamed JOUSSEF, 10 Port a Light adm., ALEXANDRIA (ing., 32 år).

F-ino S. PAPASSINISSIOU, 57 Avenue Alexandre le Mazarete, ALEXANDRIA (25 år).

F-inoj Alek. och Liliano SCHMIDOVA, 3 str. Kaied Gohac, ALEXANDRIA (17 och 19 år).

DANMARK.

Ludvig JOVELSØ, KFUM:s Soldaterhjem, Kostergade 35, AARHUS.

ENGLAND.

Miss Rita ARMITAGE, 16½ Lee st., FULWELL, Sunderland, Co. Durham (13 år).

H. BEATTY, 267 Eastcote Lane, SOUTH HARROW, Middlesex (scout, 15 år, frimärken och vykort).

FRANKRIKE.

S-ro PHILIPPE, 8 rue Pasteur, ARRAS (scouter).

Roger LEBRUN, 18 rue Leroyer, VINCENNES Seine.

P. G. MALLET, Navier Câblier "Arago", Poste Navale (24-årig naturälskare, "vandrarhemsgäst").

IRLAND.

P. HUXLEY, Gotleitragh, Sloperon Rd, Dunlaoghairre, DUBLIN (frimärken).

Bryan DOYLE, Blanagovan, Mobhi Av. Glasnevin, DUBLIN (frimärken).

ITALIEN.

Franco MELE, Via Luccoli 14-10, GENOVA, dott. prof.

Cioggia ALDO, Via Roccaforte 16, TORINO (filateli).

JUGOSLAVIEN.

Ivo BOROVEČKI, Kamenjak 4 (Kod Marič), ZAGREB, student.

F-ino Gurğa DRAGELJ, Strizivojna, VRPOLJE.

KANADA.

H. M. RAYNER, Ituna, SASKATCHEWAN.

KINA.

Fu SIEN-PEI, Post office, CHENGTU (25 år — önskar vykort, tidningar m. m. för esperantoutställning).

Julin HUANG, P. O. Box 48, KUNMING (Filatelist).

NEDERLÄNDERNA.

A. BEEDELS, Roggeveenstraat 74, DEN HAAG.

O. BRANDSMA, Korenbloemstr. 34, ZWOLLE.

C. A. SCHOENMAKERS, Lavrierstraat 108, HAAG; spårvägsman.

B. BULTEMEYER, Jan van Galenstraat 86-I, AMSTERDAM W., kontorist, 34 år.

J. DECKER, Achter Op. T. Zand 13, HOORN, snickare.

Jo SMIT-GROENEVELD, Ryksstraatweg 334, HAARLEM, sömmerska.

S-ino T. BRINKMAN, Poppeweg 20, LEEUWARDEN, söker korr. för barngrupp.

NYA ZEELAND.

Mrs M. A. Kennerley, 87 Kurahaupo, Orakei, AUCKLAND S. E. 2.

David MACGILL, 50 A Devon str. WELLINGTON C 2. (Radioingenjör).

H. T. EGARR, Beeville, R. D. Taupiri, WAIKATO (med ungdomar).

C. CHITTY, Stoney Creek rd, KAUKAPAKAPA (farmare).

Joan och Marie RADOVICH, 128 Randwick rd, MORA, WELLINGTON (flickscouter).

D. HICKEY, 39 Tory st., Petone WELLINGTON (flickscouter).

Fay HOOPER, Ron Hooper, Leah CLARK, R. D. Makarau, KAUKAPAKAPA (12-åringar som vill byta frimärken, vykort och "skolsaker").

PALESTINA.

I. Ich-Kerioth, P.O.B. 7015, JERUSALEM.

POLEN.

Stefan ROSLONICE, Ce ielniana 30—17, LODZ. Esperantokurs vid flickgymnasiet i LODZ adress: Gimnazio de Z. Petkowska, ul. Wolczanska 55, LODZ.

PAWLOWSKI, Kosciuszki 69, LODZ (scout).

PORTUGAL.

Josue Rodrigues ROSA, Rua José P. Padinha 12, TAVIRA Algarve (filatelist).

Artur FONSECA, Rue Sao Pedro do Areiro, OEIRAS. Ildebrando da Cruz COELHO, Av. Combatentes, Grande Guerra n-ro 273, SANTAREM (filateli).

SPANIEN.

Joan Marti CARRIGA, c/o Victor Pradera 41, MANRESA (Barcelona), (önskar prov på ill. läroböcker för barn).

TJECKOSLOVAKIEN.

Josef PAPALA, Husova 158, KARVIMA (med svenska flickor).

Gabriel ADAMICA, Horny Val 7, ZILINA (trävaruhandlare).

Jaromir JERMAR, Jablonová 23, PRAHA XIII (filatelist, litteratur, lingvistik).

Meddelande från Esperanto-Institutet

ELEMENTAREXAMEN

har i år hittills avlagts av 12 personer, vilka efter att i våras ha godkänts i de skriftliga proven sedermera fullgjort även den muntliga delen av examen, nämligen: i Stockholm Ivan Alneborg, Märta Andersson och J. E. Asplund, i Norrköping Gösta Andersson, i Karlskoga G. Skagerstrand, Margit Olsson, Sigurd Bergström, Karl Härdig, Gerhard Karlsson, i Östersund Gunnar Nilsson, Sture Bergholm och Henry Alexandersson.

Institutet gratulerar.

Höstens esperantoexamen äger rum den 20 oktober.

Höstens esperantokurser i Stockholm komma att hållas å Stockholms Högskola, med början torsdagen den 26 september kl. 20. Tel. 42 53 84 eller 11 31 55.

SOMMARKURSER.

Redaktionen har fått mycket trevliga rapporter från Institutets sommarkurser i Jursla (Granebo) och Åmotsfors samt från de danska kurserna. De komma. Men i dag ha vi ej plats.

ALVOKO AL LA MEMBROJ DE LA AMIKA RONDO.

La bulteno de la Jursla-Granebo Rondo, la "Sovaĝa Roza" aperos ankaŭ fine de tiu ĉi jaro. La verkemaj membroj de tiu Rondo kaj same tiuj de la partoprenintaro en la Somera Universitato (Uddevalla) estu

NU

lär man sig Esperanto:

Studera pr korrespondens:

Nr 1 Elementärkurs	Kr. 2:—
Nr 3 Komplet kurs	Kr. 10:—

Läroböcker för självstudier:

Kurs i Esperanto —	
Av F. Lindén	Kr. 0:90
Systematisk kurs —	
Av Seppik-Malmgren	Kr. 1:—
Dr Szilágyis kurs —	
(III med seriefiguren Adamsson) ..	Kr. 2:—

Nyckel till Esperanto,
miniatyrlärobok med esperanto-svensk
ordbok

Allt ifråga om esperanto-litteratur, studiematerial och tidskrifter från

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO

Stockholm 19

Sänd det som understrukits av ovanstående pr postförskott (+ porto o. oms).

Namn

Bostad

Ort

Miloš Nosek, Novosady 367, HOLEŠOV (svensk historia och geografi, filatelist-luftpostbrev).

Ing. Michael KRCHA, Ul. N. Tesly 10, PRAHA XIX.

Josef MOTLIČEK, 57 u Hranic, DRAHOTUŠE (källarmästare).

Miloslava PELCOVA, Jičinska 198, SOBOTKA (studentska).

Edouard V. TVAROZEK, Obchod.akademia, TRENČIN (prof.).

MUDr. Josef ČERNÝ, Stalinova 23, LITOMERICE (läkare).

Dipl.ing. Lojzo JANZA, DOLNY SMOKOVEC, Tatry.

Vladimir ŠTVERAK, Vilémovská 25, PRAHA XIX (student).

František KORAL, Ještědska 92, LIBEREC VIII.

Vladimir MALÝ, "Lidotex", HORICE v Podkrkonoší (bokhållare, 44 år).

TYSKLAND.
Franz KNOBLOCH, Mechelnreuth 49, MUNCHBERG/Ofr. Bayern — U. S. — zone.

Hermann THEOBALD, Im Hag 18, HAMBURG-Gr.

Flottbek (byter tidskrifter rörande Kooperationen, ungdomsrörelser, industri och jordbruk och är intresserad av ekonomiska, fackliga och sociala frågor).

Edwin WUGK, Louisenstrasse 15, DRESDEN N 6, (byter frimärken).

UNGERN.
Litkei Denes, Rákóczi-ut. 22, BUDAPEST VII (nordiska frimärken och vykort).

Béla FEJER, Már. intezö MAKO, vasutáalomás (järnvägsman).

Margareta PETRASS, Dobozi-ut. 74, BEKES 1.

Dr E. Bazsó, OTI, BEKES-CSABA (vykort, ill. tidningar, esp-böcker).

F-ino TAKACS Ibolya, Gyoparosfurdo, OROSHAZA.

SZTANISZLAV Daniel, Berthoty-tér 3 sz, BEKES-CSABA.

Jolan WALDNER, Babits Mihály ut 5, ESZTERGOM (kvinnlig typograf som önskar användbara skor för sig och sin mor i utbyte mot frimärken).

ÖSTERRIKE.
Johano JAVERNIK, Postf. 2, VOITSBERG (vykort och frimärken).

Ernst Dressler, GURTEN, Ober-Österreich. (frim).

Leopoldo SCHÖLMBAUER, Ludeg. 9 Stiege I/II Tür 16, LINZ a/D.

NORGE.
F. MATZ, S p r o (konditor önskar kontakt med kolleger).

HOLLAND.
Corry de Leeuw, Karel de Grootelaan 29, BERGEN (Nh). (23-årig kvinnlig kontorist).

SEIF Kolono

DEKLARATIONERNA till FN får fortfarande insändas till SEF. Samla därför ännu flera.

SEF:s Pressinformation, adress Skonertgatan 1, Käringberget (obs. ny adress).

Testamenta donaco al Esperanto.

En la mezo de julio atingis nin la informo, ke mortis nia samideano gimnazia instruisto Albin Soneson en Emmaboda. Samtempe ni informiĝis, ke lia testamento ordonas, ke post depreno de 3.500 kr al la dommastrino la tutan havaĵon heredos Sveda Esperanto-Federacio kaj Sveda Laborista Esperanto-Asocio. La havaĵo grandparte konsistas el domo, libroj ktp. Ankoraŭ do estas neeble scii ion pri la grandeco de la heredaĵo.

Oni vere sentas kortuŝon pro la flama amo al Esperanto, kiun montras la testamento. Tie oni legas ekz.: "Mi deziras je mia enterigo ne paroladojn kaj ne flo-rojn. Sed se iu nepre deziras honori mian memoron, tion faru per donaco al la Esperantomovado."

Per sia grandanima agmaniero li akiris al si eternan lokon en la koroj de la svedaj esperantistoj.

E. Malmgren.

afablaj sendi materialon (mallongaju verketojn) por la gazeto. Adreso, D-ro F. Szilágyi, 3-dje Villagatan 26, Borås.

FONDO DE AMIKA RONDO EN UDDEVALLA.

La partoprenantoj de la Somera Universitato en Uddevalla komisiis s-rojn Vilho Setälä (Finlando), F. Szilágyi kaj J. H. Rosbach (Norvegujo) prepari la fondon de Amika Rondo, kiu parte konservus la interrilaton kaj interligon de la partoprenintoj, parte serĉus interrilatojn al fonditaj (Jursla) kaj fondotaj organizaĵoj.

Förhistorisk grottmålning.

Aven de förhistoriska människorna hade sitt språk och sina hobbies. De hade speciella skrivtecken och tillverkade grottmålningar, så att de både kunde förstå varandra och följa med händelseutvecklingen.

Vår moderna tid rör sig med andra språk och andra tidsfördriv för att bibehålla kontakten människorna emellan. Såsom ett önskvärt mål framstår därvid folkens enande genom ett gemensamt intresse.

Ej minst arbetar det redan år 1901 grundade **Internationella Samlareförbundet Skandia** för detta mål. Förbundet, som har sitt säte i Stockholm, riksföreningar bl. a. i Danmark och Norge samt generalsekretariat litet varstades, är med sina 700 medlemmar i ett 30-tal länder ett lämpligt forum för anslutning också från alla slags samlare med esperanto på studieprogrammet.

Skriv efter prospekt till

SKANDIA - SERVICE

S:t Eriksgatan 32 A, II, Stockholm

Svenska Esperanto-Tidningen

La Espero

Ansvarig utgivare: W. Wahlund.

Organ för Svenska Esperanto-Förbundet

Redaktör: Eva Julin, Nytorngsgatan 15, 4 tr. ög., Sthlm.

Tel. 42 53 84.

Prenumerationspris: helt år kr. 4:— . Lösnummer 0:40. Utkommer en gång i månaden.

Annonspris: 20 öre pr mm. Korrespondensannons: 1:50.

Expedition: Förlagsföreningen Esperanto, Box 190 71, Stockholm 19. Tel. 31 65 01. Postgiro 578.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO u. p. a., postadress: Box 19071, Stockholm 19 (Expedition: Sveavägen 98.) Tel. 31 65 01. (Förlagschefen: 50 88 05.) Postgiro: 578. (Böcker, tidningar, korrespondenskurser o. s. v.)

SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET (Sveda Esperanto-Federacio), Tegelbacken, Stockholm C. Tel. 20 00 43. Postgiro 20 12.

Avgifter: Direkt ansluten medlem erlägger 7:50 kr. pr år och erhåller tidningen gratis. Familjemedlem, som ej erhåller tidning, erlägger 4:— kr. pr år. Förening med kollektiv prenumeration å tidningen för sina medlemmar erlägger för varje medlem en årlig avgift av 5:— kr. För familjemedlem är årsavgiften 2:— kr. Förening, som ej prenumererar kollektivt å tidningen, erlägger för varje medlem 2:— kr. pr år. Varje ansluten förening erhåller ett exemplar av tidningen gratis.

SVENSKA ESPERANTO-INSTITUTET, Tegelbacken, Stockholm. Postgiro 5 15 11.

I. A. P. K.

Internationella Frimärkssamlarföreningen

Genom medlemskap i I.A.P.K. kan Ni byta Edra dubletter mot önskat land. Medlemskap inkl. tidning till årets slut 2,50 (ungdom under 18 år 1:25). Uppgiv önskemål. Alla uppl. genom Sveriges generalagent Bertil Zell, Box 5085, Postgiro 24 09 21. Göteborg 5.

Redigeringen av nummer 10 avslutas den 28 september.

YTONG

La malvarma norda klimato necesigas varmizolajn ekstermurojn. Ordinara konstrumaterialo tial estis ligno, speciale en kamparo kaj urbetoj. La lignaj konstruaĵoj tamen kaŭzis multajn brulakcidentojn.

Dank al la sveda invento "Ytong" oni nun je modera kosto povas konstrui brulreziste sed varme en malvarma klimato. Ytong estas poroza betono, tiel malpeza ke ĝi povas naĝi sur akvo, sed tamen fortika.

Svedlingva broŝuro havebla senkoste.

YXHULTS STENHUGGERI A.B.

Hällabrottet

